



ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ И СВРСИСХОДНОСТИ
ПОСЛОВАЊА**

*Правилност и ефикасност поступка јавних набавки
Ученичког центра Београд, Београд*



**Број: 400-1010/2022-03/13
Београд, 5. децембар 2022. године**



СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА ЈАВНИХ НАБАВКИ МОГЛО БИ БИТИ ЕФИКАСНИЈЕ, УКОЛИКО БИ УЧЕНИЧКИ ЦЕНТАР ДОКУМЕНТОВАО СВЕ РАДЊЕ И АКТИВНОСТИ У ФАЗИ ПЛАНИРАЊА НАБАВКИ И ДЕФИНИСАО ТЕХНИЧКЕ СПЕЦИФИКАЦИЈЕ ПРЕДМЕТА НАБАВКЕ И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА КВАЛИТАТИВНИ ИЗБОР ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА СХОДНО УТВРЂЕНИМ ПОТРЕБАМА

Јавне набавке



Систем јавних набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о јавној набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горе наведених активности.

Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему јавних набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.



Извор: <https://www.ucenickicentar-bg.rs/dom-ucenika-zmaj/>

Ученички центар Београд је интерним актима ближе уредио начин планирања набавки, начин комуникације, обавезе и одговорности лица и организационих јединица, циљеве поступака јавних набавки, начин обезбеђивања конкуренције, начин спровођења јавних набавки, начин спровођења посебног режима набавки – друштвених и других посебних услуга, начин спровођења јавних набавки на које се одредбе Закона не примењују и начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

У поступку ревизије утврдили смо да у процесу планирања набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности код исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је могло имати утицај на ефикасност и економичност спроведених набавки.

Ученички центар није донео инструкције за планирање, тако да су изостале контролне активности Службе набавки у делу планирања набавки, па многе спроведене радње у овој фази нису евидентирани и документовани у писаној форми, што је супротно прописима који уређују ЈН.

Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за избор привредног субјекта у појединим поступцима нису одређени у складу са прописима о ЈН, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке.

Ученички центар није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора о ЈН.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Ученичком центру Београд дала 6 препорука, између осталог да:

1) донесе инструкције којима ће уредити начин утврђивања потреба за одређеном набавком;

2) документује начин утврђивања процењене вредности предмета набавке, да приликом покретања конкретног поступка јавне набавке одређује процењену вредност за сваку појединачну јавну набавку, тако да иста представља валидну процењену вредност у време покретања поступка;

3) сачињава техничке спецификације предмета набавке и одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта;

4) у циљу ефикаснијег праћења уговора о ЈН, обезбеди праћење извршења уговора вредносно и количински за сваки уговорени артикул, појединачно по сваком уговору.



Садржај:

Скраћенице и термини	4
I Резиме и препоруке	5
II Увод	8
1. Проблем	8
2. Циљ ревизије	9
3. Ревизорска питања	9
4. Обим и ограничења ревизије	10
5. Методологија у поступку рада	11
III Опис предмета ревизије	12
1. Законодавни и институционални оквир	12
2. Опште информације о субјекту ревизије	15
3. Организација послова јавних набавки	19
4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама у 2020. и 2021. години	22
IV Закључци	26
ЗАКЉУЧАК 1: Ученички центар је уредио поступак планирања интерним актом, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности и исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке	27
Налаз 1.1: Ученички центар је потребе за набавкама исказивао без донетих инструкција за планирање и свих предвиђених елемената (образложења, оцене оправданости набавке и процене приоритета), док потребе за набавком аутомобила и противклизних трака није документовао, па се не може у потпуности утврдити да ли истраживање потребе одговарају стварним потребама	28
Налаз 1.2: Ученички центар је делимично спровео активности истраживања тржишта, јер је за поједине предмете набавке доставио белешке, док за поједине предмете набавке није документовао ове активности	32
Налаз 1.3: Ученички центар је обликовао предмет набавке по партијама у поступцима набавке добара у 2020. и 2021. години	36
Налаз 1.4: Ученички центар је делимично документовао истраживање тржишта, па се не може тврдити да је процењена вредност била објективна и валидна у време покретања поступка	37
ЗАКЉУЧАК 2. Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у појединим поступцима јавних набавки нису одређени у складу са прописима о јавним набавкама, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке	42
Налаз 2.1: Ученички центар је спроводио поступке јавних набавки у роковима предвиђеним Планом јавних набавки	43
Налаз 2.2: Техничке спецификације предмета набавке у појединим поступцима (половно и ново путничко возило) не представљају објективну потребу наручиоца и дефинисане су тако да фаворизују одређене понуђаче, што је могло имати утицај на постизање веће ефикасности у поступцима набавке	44
Налаз 2.3: Ученички центар није у појединим поступцима јавних набавки документовао активности у вези са одређивањем критеријума, док је у конкурсној документацији у појединим поступцима ЈН одредио додатне услове и критеријуме за избор привредног субјекта који се не могу довести у јасну логичку везу са предметом набавке	47
ЗАКЉУЧАК 3. Ученички центар није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама	56
Налаз 3.1: Иако је Ученички центар именовao лица за праћење извршења закључених уговора, у посматраном периоду није вршено појединачно праћење извршења закључених уговора о ЈН	56
Налаз 3.2: Ученички центар је измене уговора о јавним набавкама у посматраном периоду вршио у складу са уговореним одредбама	62
V Захтев за доставу одазивног извештаја	64
1. Прилог 1 – Ревидирани поступци ЈН	65



Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Државна ревизорска институција	ДРИ
Ученички центар Београд	Ученички центар
Јавне набавке	ЈН
Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/12, 14/15 и 68/15)	ЗЈН (1)
Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 91/2019)	ЗЈН (2)
План јавних набавки	ПЈН
Правилник о начину обављања послова јавних набавки у Дому ученика средњих школа у Београду, број: 1234 од 9. октобра 2015. године	Правилник о ЈН из 2015. године
Правилник о ближем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Дому ученика средњих школа, број: 1594 од 29. септембра 2020. године	Правилник о ЈН из 2020. године
Правилник о ближем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Ученичком центру Београд, број: 90 од 11. маја 2021. године	Правилник о ЈН из 2021. године



I Резиме и препоруке

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања код Ученичког центра Београд, Београд на тему „Правилност и ефикасност поступка јавних набавки у установама ученичког стандарда“.

Јавне набавке представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку добара, услуга и радова по најповољнијим условима. Од корисника јавних средстава се очекује да организују и спроводе активности планирања и спровођења јавних набавки, праћење извршења уговора о ЈН, као и контролу набавки, поштујући прописе који уређују област ЈН. ДРИ је у претходним годинама утврђивала неправилности у свим фазама поступка ЈН, код корисника јавних средстава, па и домова ученика средњих школа.

Ученички центар Београд је у ревидираном периоду, након спроведених поступака јавних набавки закључио 28 оквирних споразума и 53 уговора о јавним набавкама. Просечан број пристиглих понуда у 2020. години износио је 1,58 понуда, док се у 2021. години тај број смањио на 1,14 понуда. Реализација закључених уговора о ЈН у 2020. години износила је 57% укупно уговорене вредности јавних набавки, а у 2021. години 87% укупно уговорене вредности¹.

Након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступка јавних набавки утврдили смо следеће:

Спровођење поступка јавних набавки могло би бити ефикасније, уколико би Ученички центар документовао све радње и активности у фази планирања набавки и дефинисао техничке спецификације предмета набавке и критеријуме за квалитативни избор привредних субјеката сходно утврђеним потребама.

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

ЗАКЉУЧАК 1:

Ученички центар је уредио поступак планирања интерним актом, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке.

➤ **Налаз 1.1:**

Ученички центар је потребе за набавкама исказивао без донетих инструкција за планирање и свих предвиђених елемената (образложења, оцене оправданости набавке и процене приоритета), док потребе за набавком аутомобила и противклизних трака није документовао, па се не може у потпуности утврдити да ли исказане потребе одговарају стварним потребама.

➤ **Налаз 1.2:**

Ученички центар је делимично спровео активности истраживања тржишта, јер је за поједине предмете набавке доставио белешке, док за поједине предмете набавке није документовао ове активности.

➤ **Налаз 1.3:**

Ученички центар је обликовао предмет набавке по партијама у поступцима набавке добара у 2020. и 2021. години.

¹ У 2021. години закључени су оквирни споразуми са периодом важења од две године, који у поступку ревизије нису окончани



➤ **Налаз 1.4:**

Ученички центар је делимично документовао истраживање тржишта, па се не може тврдити да је процењена вредност била објективна и валидна у време покретања поступка.

ЗАКЉУЧАК 2:

Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у појединим поступцима јавних набавки нису одређени у складу са прописима о јавним набавкама, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке.

➤ **Налаз 2.1:**

Ученички центар је спроводио поступке јавних набавки у роковима предвиђеним Планом јавних набавки.

➤ **Налаз 2.2:**

Техничке спецификације предмета набавке у појединим поступцима (половно и ново путничко возило) не представљају објективну потребу наручиоца и дефинисане су тако да фаворизују одређене понуђаче, што је могло имати утицај на постизање веће ефикасности у поступцима набавке.

➤ **Налаз 2.3:**

Ученички центар није у појединим поступцима јавних набавки документовао активности у вези са одређивањем критеријума, док је у конкурсној документацији у појединим поступцима ЈН одредио додатне услове и критеријуме за избор привредног субјекта који се не могу довести у јасну логичку везу са предметом набавке.

ЗАКЉУЧАК 3:

Ученички центар није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.

➤ **Налаз 3.1:**

Иако је Ученички центар именовано лица за праћење извршења закључених уговора, у посматраном периоду није вршено појединачно праћење извршења закључених уговора о ЈН.

➤ **Налаз 3.2:**

Ученички центар је измене уговора о јавним набавкама у посматраном периоду вршио у складу са уговореним одредбама.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступка јавних набавки, даје следеће препоруке Ученичком центру:

1) да донесе инструкције којима ће уредити начин утврђивања потреба за одређеном набавком (Налаз 1.1) - Приоритет 2²,

2) да о спроведном истраживању тржишта сачињава белешке и друге анализе са изведеним закључцима за конкретан предмет јавне набавке (Налаз 1.2) - Приоритет 2,

3) да документује начин утврђивања процењене вредности предмета набавке, да приликом покретања конкретног поступка јавне набавке одређује процењену вредност за сваку појединачну јавну набавку, тако да иста представља валидну процењену вредност у време покретања поступка (Налаз 1.4) - Приоритет 2,

² Несврсиходности које је могуће отклонити у року до годину дана



4) да сачињава техничке спецификације предмета набавке на основу резултата истраживања и анализе тржишта и у сарадњи са свим учесницима у планирању и сходно утврђеним потребама (Налаз 2.2) - Приоритет 2,

5) да одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта и сагледава њихову оправданост у конкретним поступцима ЈН (Налаз 2.3) - Приоритет 2,

6) да, у циљу ефикаснијег праћења уговора о ЈН, обезбеди праћење извршења уговора вредносно и количински за сваки уговорени артикал, појединачно по сваком уговору (Налаз 3.1) - Приоритет 2.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
5. децембар 2022. године



II Увод

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања код Ученичког центра Београд, Београд (у даљем тексту: субјект ревизије) на тему „Правилност и ефикасност поступка јавних набавки у установама ученичког стандарда“, у периоду од јуна до октобра 2022. године.

Ревизија правилности и сврсисходности пословања је спроведена у складу са Законом о Државној ревизорској институцији,³ Пословником Државне ревизорске институције⁴ и Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2022. годину.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

1. Проблем

Јавне набавке представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора и захтевају значајно издвајање средстава на нивоу државе, а њихово учешће у бруто домаћем производу (БДП) у периоду 2018-2020. године се кретало у распону од 6,88% до 8,14%⁵, док је то учешће у 2021. години повећано на 8,93%⁶. У циљу ефикасног управљања јавним средствима корисници јавних средстава би требало да успоставе ефикасан систем јавних набавки који ће им омогућити адекватно задовољење стварних потреба кроз прибављање добара, услуга и радова одговарајућег обима, квалитета и цене. Управо би набавке путем система јавних набавки требало да обезбеде благовремено прибављање онога што је заиста потребно наручиоцу, и то под најповољнијим условима водећи при том рачуна о укупним трошковима животног века⁷ предмета набавке.

У 2020. години, ДРИ је утврдила одређене неправилности у јавним набавкама код 74 корисника јавних средстава у износу од 128,96 милијарди динара. Такође, у периоду 2016-2018. године ДРИ је утврдила неправилности у свим фазама поступака јавних набавки код шест од седам ревидираних домова ученика средњих школа. Утврђене неправилности односиле су се на набавке добара, услуга и радова без спроведеног поступка, измене и допуне плана јавних набавки супротно прописима, увећање вредности уговора о јавним набавкама изнад процењене вредности, као и постављање неоправданих додатних услова у конкурсној документацији⁸.

Такође, на основу добијених података од домова ученика средњих школа у 2021. години утврдили смо да око 40% домова писано не образлаже оправданост јавне набавке код исказивања потреба, док 50% домова не документује или делимично документује спроведена истраживања тржишта. Просечан број пристиглих понуда у поступцима јавних набавки у 2021. години које су спроводиле ове установе износио је 1,72 понуде по поступку/партији што је знатно ниже од просечног броја понуда у Републици Србији у 2021. години (2,5 понуде по закљученом уговору)⁹. Све наведено може указивати на ризик да домови ученика средњих школа нису на довољно ефикасан начин спроводили поступке јавних набавки и да нису

³ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др. закон

⁴ „Службени гласник РС“, број 9/09

⁵ Извештај КЈН за 2020. годину. Пад учешћа јавних набавки у бруто домаћем производу у 2020. години (6,8%) резултат је повећања вредности набавки које су изузете од примене Закона, као и поремећаја на тржишту јавних набавки услед епидемиолошке ситуације COVID 19

⁶ Извештај КЈН за 2021. годину

⁷ Члан 68. Директиве 2014/24/EU о јавним набавкама дефинише трошак животног века производа, услуге или радова као трошкове које сноси јавни наручилац као што су: трошкови набавке (нпр. цена, трошкови превоза и испоруке и сл), трошкови употребе (нпр. потрошња енергије и других ресурса), трошкови одржавања (нпр. трошак резервних делова, радног сата сервисера и сл), те трошкови збрињавања (на крају животног века као што су нпр. трошкови одлагања, рециклирања и сл.)

⁸ РП Анализа неправилности код ДУ средњих школа у претходним ревизијама

⁹ Годишњи извештај о јавним набавкама у Републици Србији за период 1.1.2021 – 31.12.2021. године, Канцеларије за јавне набавке.



набављали добра/услуге/радове по најповољнијим условима, што је и определило Државну ревизорску институцију да ревизију правилности и сврсисходности пословања у области јавних набавки спроведе код одређеног броја установа ученичког стандарда.

2. Циљ ревизије

Циљ ревизије био је испитивање правилности и ефикасности поступка јавне набавке, односно да ли су предузете активности субјекта ревизије у фази планирања, спровођења и реализације јавне набавке обезбедиле благовремену набавку добара/услуга/радова по најповољнијим условима и у складу са стварно исказаним потребама.

Ефикасно успостављен систем јавних набавки доприноси јачању одговорности у трошењу јавних средстава, из разлога што исти обезбеђује одређена правила по којем се спроводе поступци јавних набавки, а све у циљу закључења уговора о јавним набавкама са најповољнијим понуђачем. С друге стране, област јавних набавки је по самој природи изложена значајним и разноврсним ризицима, као што је корупција, превара, нетранспарентност, неекономичност и неефективност. Због свега наведеног, поред концепта правилности поступка јавних набавки, требало би промовисати и концепт евалуације учинка и принцип сврсисходности у области јавних набавки,¹⁰ који смо ми и ставили у фокус ове ревизије.

Фокус ревизије био је испитати да ли је успостављени систем јавне набавке код установе ученичког стандарда ефикасан, односно да ли су постојале материјално значајне неправилности у самом поступку набавке, да ли је постојала стварна потреба за одређеном набавком, као и да ли су све спроведене активности у поступку јавних набавки омогућиле задовољавајућу набавку за уложени новац.

Ревизијом смо оценили правилност и ефикасност поступка јавних набавки код установе ученичког стандарда, кроз сагледавање постигнутих резултата у овој области и искоришћених ресурса. Наиме, испитивали смо да ли и у којој мери субјект ревизије примењује донете процедуре у поступцима јавних набавки и да ли исте обезбеђују набавку предмета набавке по најповољнијим условима и у складу са прописима. Такође, смо испитали улоге, задужења и одговорности свих учесника у поступцима јавних набавки.

Поступак јавне набавке био би оцењен као ефикасан уколико је субјект ревизије добро организовао и спровео све активности планирања набавки, затим уколико је поступак јавне набавке спроведен у складу са прописима и интерним актима субјекта ревизије и уколико се адекватно прати извршење закључених уговора о јавним набавкама. У ревизији смо ценили и утицај утврђених слабости и пропуста у поступку јавних набавки (неправилности) на саму набавку добара/радова/услуга, односно колико су исти утицали на постизање циљева набавке. На основу утврђених налаза и закључака дали смо препоруке за побољшање и унапређење система јавних набавки код субјекта ревизије.

3. Ревизорска питања

Да бисмо остварили циљ ревизије испитивали смо следећа ревизијска питања:

1) Да ли је субјект ревизије спровео све активности планирања јавних набавки на начин који је уредио интерним актом, а у циљу прибављања предмета набавки који задовољавају исказане потребе?

2) Да ли су поступци јавних набавки спроведени у складу са прописима и начелом ефикасности?

¹⁰ Приручник за праћење и контролу сврсисходности јавних набавки, Balkan Tender Watch, издавач Фондација за отворено друштво, Србија, Београд 2016. година



3) Да ли је субјект ревизије успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама?

4. Обим и ограничења ревизије

Предмет ревизије био је сагледавање правилности и ефикасности поступка јавних набавки у дому ученика средњих школа у периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2021. године. Како би адекватно одговорили на постављена ревизијска питања, од субјекта ревизије прикупили смо податке о јавним набавкама за посматрани период. Такође смо прикупили податке о јавним набавкама из 2019. године, ради сагледавања активности планирања и спровођења јавних набавки које су реализоване током 2020/2021. године, као и податке из 2022. године ради сагледавања извршења уговора о јавним набавкама који су закључени у 2020/2021. години.

Предмет ревизорског испитивања биле су активности субјекта ревизије у делу:

- организације послова јавних набавки (организациона и кадровска структура),
- планирања јавних набавки које се односе на исказивање потреба за набавком, истраживање тржишта предмета набавке, обликовање предмета набавке, утврђивање процењене вредности јавне набавке;
- спровођења поступка јавних набавки, и то у погледу благовременог покретања поступка јавних набавки, сачињавања техничких спецификација предмета набавке и постављања додатних услова за учешће у поступку јавних набавки, односно критеријума за избор привредних субјеката;
- реализације закључених уговора о јавним набавкама, као што су праћење извршења уговора о јавним набавкама, поштовање уговорних услова набавке, извршене измене уговора о јавним набавкама, као и извршене набавке без спроведених поступака јавних набавки.

У ревизији нисмо испитивали:

- да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима, као и
- финансијске трансакције и одлуке субјекта ревизије у вези са примањима и приходима и расходима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима и за планиране сврхе, изузев расхода и издатака који су настали по основу спроведених/ неспроведених поступака јавних набавки.

Ограничења за спровођење ове ревизије су:

1. Ревизија обухвата период 2020-2021. године, у којем су домови ученика средњих школа прилагођавали своје редовно пословање околностима изазваним проглашеном пандемијом вирусом COVID19. Тако су на пример у 2020. години, након проглашења ванредног стања, установе ученичког стандарда иселјавале ученике из домова ученика и привремено почеле да пружају услуге смештаја трећим лицима, а ради спречавања ширења и сузбијања заразне болести COVID19¹¹, што је значајно утицало на реализацију закључених уговора о јавним набавкама. Такође у школској 2020/2021. години¹², ресорно министарство је, сходно актуелној епидемиолошкој ситуацији, наложило меру да је у дому ученика средњих

¹¹ Допис Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 133/3/2020-5 од 27.4.2020. године

¹² Допуне Стручног упутства о мерама заштите здравља ученика и запослених и реализацији васпитног рада у домовима ученика средњих школа у РС у школској 2020/2021. години број 611-00-1346/3/2020-05 од 3.9.2020. године



школа дозвољен истовремени боравак максимално 50% ученика у односу на капацитет установе предвиђен конкурсом. Наведене околности могу утицати на оцену ефикасности поступка јавних набавки у посматраним годинама.

2. Такође, на ефикасност поступка јавних набавки поред идентификованих интерних фактора могу утицати и екстерни фактори који су одраз постојеће тржишне структуре и других привредних кретања и који су ван контроле субјекта ревизије (тајни и прећутни договори међу понуђачима, подела тржишта, нелојално удруживање, изненадне промене цена на појединим тржиштима).

5. Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизијска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова јавних набавки и активностима планирања, спровођења и извршења поступка јавних набавки.

У поступку ревизије, анализирали смо јавне набавке у свим фазама поступка, сагледавајући писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима је уређена област јавних набавки, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима јавних набавки. Такође, смо анализирали организацију послова јавних набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како би утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима јавним набавкама, посебно у случајевима када су изостављене све планиране активности субјекта ревизије у поступцима јавних набавки.

Избор субјекта ревизије извршен је на основу развијене методологије избора субјекта ревизије и прикупљених података о јавним набавкама од домова ученика средњих школа у фази планирања ревизије, а сходно утврђеним критеријумима као што су: вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2021. години, смештајни капацитет дома ученика у школској 2020/2021. години, планирани и спроведени поступци јавних набавки у 2021. години, документовање истраживања тржишта, набавке изван закључених уговора о јавним набавкама и просторни распоред домова ученика у Републици Србији.

Примењујући наведене критеријуме изабрали смо девет домова ученика средњих школа, а један од њих је и Ученички центар Београд.



III Опис предмета ревизије

1. Законодавни и институционални оквир

Јавна набавка је набавка добара, услуга и радова на основу уговора о јавној набавци који наручилац закључује са одабраним привредним субјектом, након спроведеног поступка јавне набавке. Циљ поступка јавне набавке је да добра, услуге и радови који се набављају буду одговарајућег квалитета и потребних количина и да буду набављени по најповољнијој цени. Такође, спровођење јавне набавке има за циљ да омогући наручиоцу несметано одвијање процеса рада и обављање делатности. Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке обавља активности и послове у свим фазама поступка јавних набавки у складу са начелима јавних набавки и са пажњом доброг домаћина.

Систем јавних набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о јавној набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горе наведених активности. Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему јавних набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.

У поступку јавне набавке би требало да буду остварени циљеви поступка ЈН које приказујемо у наставку.

Слика број 1: Циљеви поступка јавне набавке

<p>Циљеви поступка јавне набавке</p>	1) Целисходност и оправданост јавне набавке – прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин.
	2) Економично и ефикасно трошење јавних средстава – принцип „вредност за новац”, односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени.
	3) Ефективност (успешност) – степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене јавне набавке.
	4) Транспарентно трошење јавних средстава.
	5) Обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке.
	6) Заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности.
	7) Благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

У поступцима јавних набавки, корисници јавних средстава, који наступају као наручиоци, су дужни да примењују одредбе Закона о јавним набавкама¹³ код набавке добара, услуга и радова. Овим законом уређена су правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења

¹³ „Службени гласник РС“ број 91/19, члан 1.

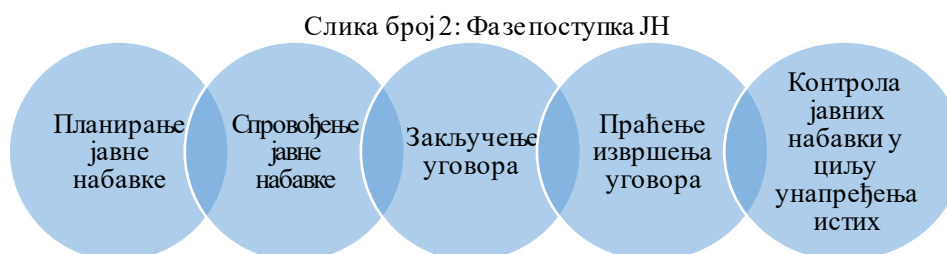


уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн.

Први Закон о јавним набавкама донет је 2002. године¹⁴. У претходном двадесетогодишњем периоду било је измена и допуна прописа у области јавних набавки. Тренутно је на снази Закон о јавним набавкама¹⁵ који је донет крајем 2019. године, а који је усвојен из потребе да се прописи о јавним набавкама Републике Србије у потпуности усагласе са решењима и директивама Европске уније у области јавних набавки. Нови Закон о јавним набавкама ступио је на снагу 1. јануара 2020. године, а почетак примене истог је почео 1. јула 2020. године. Наведени закон би требало да учини поступак јавних набавки транспарентнијим, ефикаснијим, једноставнијим, са што мање административних трошкова и оптерећења како за наручиоце, тако и за понуђаче.

Јавне набавке можемо посматрати у ужем и ширем смислу. Тако јавну набавку у ужем смислу чини сам поступак јавне набавке као скуп радњи и аката које предузима и доноси наручилац у циљу избора најповољније понуде са чијим понуђачем ће закључити уговор, док јавну набавку у ширем смислу, поред самог поступка јавне набавке, чини и оно што претходи спровођењу тог поступка, а то је истраживање тржишта и планирање, као и оно што следи након спроведеног поступка јавне набавке, а то је извршење закљученог уговора о јавној набавци.

На следећем дијаграму приказујемо фазе поступка јавних набавки.



Сходно одредбама Закона о јавним набавкама¹⁶ наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Имајући у виду различите организационе структуре и надлежности корисника јавних средстава, обавеза сваког наручиоца је да донесе посебан акт којим ће ближе уредити обављање послова јавних набавки унутар своје установе, у свим фазама поступка ЈН, од фазе планирања, спровођења поступка јавних набавки до праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама.

Установе ученичког стандарда

Законом о ученичком и студентском стандарду¹⁷ уређено је да ученички стандард представља организовану делатност којом се у области образовања и васпитања обезбеђују додатни услови за доступније, ефикасније и квалитетније образовање и васпитање ученика. Има за циљ стварање материјалних, културних, социјалних, здравствених и других услова којима се подстиче стицање образовања, друштвена укљученост и свестрани развој личности ученика. У установама ученичког стандарда ученици остварују право на смештај, исхрану и

¹⁴ „Службени гласник РС“ број 39/02

¹⁵ „Службени гласник РС“ број 91/19

¹⁶ Чланом 49. ставом 2. ЗЈН из 2019. године (члан 22. ЗЈН из 2015. године)

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 18/10, 55/13, 27/18 - др. закон и 10/19



васпитни рад, одмор и додатне активности (културне, уметничке, спортске и рекреативне активности, информисање и активности из области неформалног образовања).

Установе ученичког стандарда су: 1) домови ученика (обезбеђују смештај, исхрану и васпитни рад ученика); 2) ученички центар (обезбеђује смештај, исхрану, васпитни рад и одмор ученика); 3) ученичко одмаралиште (обезбеђује одмор и додатне активности ученика) и 4) ученички културни центар (обезбеђују културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање ученика).

Основни циљ ових установа је обезбеђивање услова за наставак школовања ученицима чије пребивалиште није у седишту школе коју похађају, као и обезбеђивање услова за наставак школовања ученицима из осетљивих друштвених група. Смештај ученика у установама се организује одвојено према полу и узрасту.

Установе ученичког стандарда могу да оснивају Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друго, домаће или страно правно или физичко лице у складу са актом о мрежи установа који доноси Влада, а којом се одређује број и просторни распоред установа.¹⁸ На оснивање и рад ових установа примењују се прописи о јавним службама.¹⁹

Одлуком о мрежи установа ученичког стандарда у Републици Србији²⁰ утврђени су домови ученика средњих школа који чине мрежу установа ученичког стандарда, док је Одлуком о мрежи установа ученичког стандарда чији је оснивач АП Војводина утврђена мрежа установа ученичког стандарда чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина.²¹ Основна делатност домова ученика средњих школа је пружање услуга смештаја²², исхране и васпитања ученицима средњих школа.

Поред основне делатности, домови ученика средњих школа могу обављати и другу делатност која је у функцији њихове основне делатности, уз сагласност оснивача. То подразумева да установа у оквиру своје делатности, а ради коришћења слободних капацитета, може пружати услуге трећим лицима (смештај и исхрана у хостелу), о чему води посебну евиденцију²³.

Поред домова ученика средњих школа, установе ученичког стандарда могу бити и школе са домом ученика које поред основне делатности образовања и васпитања, пружају услуге смештаја и исхране ученика, као и студентски домови²⁴.

Према јавно доступним информацијама²⁵ у 2021/2022. години у Републици Србији услуге смештаја и исхране ученика средњих школа обезбеђивало је 63 установе, чији преглед дајемо у наставку.

¹⁸ Члан 24 и 25

¹⁹ Члан 5 Закона о ученичком и студентском стандарду

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 25/93, 80/93, 21/94, 4/95, 31/2000 и 106/2005

²¹ „Службени лист АП Војводина“ бр. 23/2002 и 14/2003.

²² шифра делатности 55.90 - Остали смештај

²³ Члан 23 Закона о ученичком и студентском стандарду

²⁴ Члан 89. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања

²⁵ Конкурс за пријем ученика средњих школа у Републици Србији у установе за смештај и исхрану за школску 2021/2022 годину са сајта министарства



Слика број 3: Установе ученичког стандарда са смештајним капацитетом у школској 2021/2022. години



*Студентски центар „Приштина“ из Косовске Митровице и Студентски центар „Бор“ из Бора

Укупан расположиви капацитет за смештај ученика у Републици Србији²⁶ за школску 2020/2021. годину износио је 11.013 места, а за школску 2021/2022 годину 11.206 места.²⁷ Поједини домови ученика обезбеђивали су и места за смештај студената и ученика са сметњама у развоју.

Средства за обављање делатности домова ученика средњих школа планирају се Законом о буџету Републике Србије у оквиру Раздела 26 - Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Главе 26.3 Ученички стандард. Средства се одобравају за реализацију Програма 2007 – Подршка у образовању ученика и студената, односно Програмске активности 001 – Систем установа ученичког стандарда и Програмске активности 002 – Модернизација инфраструктуре установа ученичког стандарда. У 2020. години и 2021. години укупно одобрена средства из буџета Републике Србије за ове намене износила су 3,9 млрд. динара. Део средстава за рад домова ученика средњих школа са територије АП Војводине одобравају се и у буџету аутономне покрајине.

2. Опште информације о субјекту ревизије

Оснивање установе. Ученички центар Београд, основан је Одлуком о мрежи установа ученичког стандарда у Републици Србији²⁸ и уписан у судски регистар код Привредног суда у Београду, регистарски уложак број 4 Фи 106/2021 од 20. априла 2021. године. Оснивач Ученичког центра је Република Србија.

Седиште Ученичког центра Београд је у Београду, улица Радоја Домановића бр. 27. Матични број је 7453906, Порески идентификациони број је 100131901. Текући рачуни који се воде код Управе за трезор су: 840-653661-97 (средства буџета), 840-653667-79 (сопствени приходи), 840-126761-85 (боловање), 840-798761-36 (ученички динар) и 840-3050761-86 (РЈ на општини Рашка). Девизни рачуни су: 840-280791-06, 840-2148830-64 и 840-2148831-61. Ученички центар има 215 запослених на неодређено и одређено време.

Историјат. Ученички центар основан је 1988. године под називом Радна организација „Дом ученика усмереног образовања“, а настаје интеграцијом више домова који су до тада самостално функционисали. У састав Дома ученика улазили су: Друштвени дом „Драги

²⁶ Конкурс за пријем ученика средњих школа у Републици Србији у установе за смештај и исхрану за школску 2020/2021 и 2021/2022 годину са сајта министарства

²⁷ Податак из конкурса за 2021/2022 је 11.182 ученика, што није тачно, појединачним сабирањем по домовима ученика смо дошли да је смештајни капацитет у наведеној школској години 11.206 ученика. Поједини домови ученика су обезбеђивали места за смештај студената који је у школској 2020/2021 годину износио 698 места за студенте, а у школској 2021/2022 години је тај број износи 676 места за студенте. Такође, у 2020/2021 дом и школа са домом ученика је обезбеђивала смештај за 88 ученика са сметњама у развоју.

²⁸ „Службени гласник РС“, број 25/1993, 80/1993, 21/1994, 4/1995, 31/2000 и 106/2005



Миловановић“ Београд, Дом ученика усмереног образовања „Београд“, Дом ученика „Геодетско техничке школе“ Београд, Дом ученика „Змај“ Београд, Дом ученика стручних школа „Петар Драпшин“ Београд, Дом ученика стручних школа „Јелица Миловановић“ Београд и Дом ученика „Геодетско техничке школе“, Београд. Седиште дома је било у улици Радоја Домановића број 27 и пре интеграција је био дом састављен од две радне јединице, а то су данашњи "Карађорђе" и „Алекса Дејовић“. Такође је и Дом ученика „Змај“, Београд, Творничка 1, имао у свом саставу Дом „Стеван Чоловић“. Године 1990. Дом ученика стручних школа „Јелица Миловановић“ и Дом ученика усмереног образовања „Београд“ излазе из заједнице горе наведених домова и почињу самостално да обављају делатност. Дом ученика усмереног образовања „Београд“, 1994. године, Одлуком Владе поново се припаја Заједници домова, у чијем је саставу и данас. Радна организација „Дом ученика усмереног образовања“ 1991. године мења назив усклађујући се са Законом о друштвеним делатностима и добија назив „Дом ученика средњих школа“ Београд, затим 1999. године усклађивањем са Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања добија назив „Дом ученика средњих школа“, а домови добијају статус радних јединица. Решењем Владе Републике Србије од 1. априла 2021. године дата је сагласност на Одлуку Управног одбора о промени статуса и назива установе Дома ученика средњих школа у установу Ученички центар Београд и под тим називом и данас послује.

Делатност. Делатност субјекта ревизије прописана је чланом 20. Закона о ученичком и студентском стандарду²⁹ и уређена статутом.

Статутом³⁰ Ученичког центра Београд, бр. 79-2 од 11. маја 2021. године, прописано је да је Ученички центар установа која обавља делатност ученичког стандарда, обезбеђује смештај, исхрану и васпитни рад са ученицима, може да обезбеђује смештај и исхрану трећим лицима у оквиру непопуњених смештајних капацитета, о чему води посебну евиденцију. Додатне делатности које Ученички центар обавља су: кетеринг, услуге припремања и послуживања пића, делатност путничких агенција, делатност тур-оператера. Ученички центар обавља делатност у свом седишту и ван седишта, односно у другом објекту организовањем радне јединице. Радна јединица нема својство правног лица. У свом саставу има 6 радних јединица и то: РЈ „Карађорђе“, РЈ „Алекса Дејовић“, РЈ „Петар Драпшин“, РЈ „Стеван Чоловић“, РЈ „Змај“ у Београду и РЈ „Београд“ на Копаонику. За смештај ученика Ученички центар користи 6 објеката, укупне површине од 12.759 м² и смештајног капацитета за 1.283 ученика.

1. Објекат РЈ „Алекса Дејовић“ је саграђен 1948. године у исто време кад и Грађевинска школа (која је била јединствена у тадашњој ФНРЈ) и функционисао је у склопу школе до 1988. године, када постаје део Дома ученика средњих школа у Београду. Реновиран је 1980/81. школске године и 2008. године³¹. РЈ „Алекса Дејовић“ има смештајни капацитет за 294 ученика. Ученицима су на располагању учионице, библиотека са читаоницом, клуб, ТВ сала и интернет учионица, теретана, савремени терен за све мале спортове. Површина објекта је 2500 м².

2. Објекат РЈ „Карађорђе“ је једини објекат који је наменски грађен за ученички дом. Саграђен је 1952. године у исто време кад и Геодетска школа (која је била јединствена у бившој Југославији) и функционисао је у склопу школе до 1962. године. Од тада самостално функционише до интеграције 1988. године када постаје део Дома ученика средњих школа у Београду. Овај дом је комплетно реконструисан (2015. године), а након отварања септембра 2015. године смештајни капацитет је увећан за 44 места и износи 334. Површина објекта је увећана за 839,16 м² и износи 4.013,95 м². Објекат је добио нови изглед са модерно уређеним двориштем који изгледа као ботаничка башта са фонтаном и налази се у ул. Радоја Домановића

²⁹ „Службени гласник РС“, број: 18/2010, 55/2013, 27/2018-др.закон и 10/2019

³⁰ Статут Ученичког центра Београд, бр. 79-2 од 11. маја 2021. године

³¹ извор: Информатор о раду Ученички центар, Београд из септембра 2021. године



27 у чијој се близини налази средња Геодетска и висока Геодетска школа, Медицинска школа, Шеста београдска гимназија.

3. Објекат „Петар Драпшин“ је монументално здање саграђено 1922. године. Зграда је подигнута као вишеспратни угаони стамбени објекат, на углу улица Краља Петра и Господар Јованове. Архитектура је еклектична, у духу академизма. Историјски стилови су у то доба били уобичајени захтев богатих наручилаца. Инсистирали су на особености грађевина, нарочито у погледу архитектонске декорације – улаз објекта. Ово монументално здање је део амбијенталне целине Стари Београд, која представља културно добро. Због своје архитектонске вредности проглашен је спомеником културе. Током 1998. године, након реконструкције фасаде, објекат је засијао пуним сјајем, а 2009. године је изведена унутрашња реконструкција објекта. У току 2016. године, изведени су радови на ревитализацији фасаде. У строгом је центру нашег главног града, у непосредној близини Кнез Михајлове улице, древних зидина Калемегдана, ушћа Саве у Дунав као и националних институција културе и просвете. Површина објекта је 1.969,16 м². У објекту има места за 196 ученика.

4. Објекат РЈ „Стеван Чоловић“ сазидан је 1950. године. Објекат је више пута мењао намену, а школске 1987/88. године извршена је промена првобитне намене и постаје Дом ученика. Објекат има 671,95 м² корисне површине. Смештајни капацитет објекта је за 104 ученика. Налази се у улици Хумска бр. 8, у ширем центру града код Аутокоманде и Звездиног и Партизановог стадиона.

5. У објекту РЈ “Змај” од самог оснивања 1963. године, смештени су ученици. Реновирање дома обављено је: 1998. и 2003. године. Корисна површина овог објекта је 1.500,00 м². Налази се у самом центру Земуна, у непосредној близини СЦ “Пинки” и Градског парка, недалеко од камерне опере “Мадленијанум” и хотела “Југославија”. Смештајни капацитет објекта је 200 места.

6. Објекат „Београд“ - Машинац на Копаонику је сазидан 1972. године. Одлуком Владе Републике Србије³² улази у састав Дома ученика средњих школа као организациони део. Налази се на једној од најлепших позиција на Копаонику, на тзв. „Пајином преслу“, у централној туристичкој зони, на висини од 1780 метара. Са традицијом дужом од четири деценије представља јединствену васпитно-образовну установу чији је програм рада и организационо и функционално усклађен са узрастом ученика, са њиховим потребама и склоностима, као и са климатским условима. Током наредних година је вршена доградња и адаптација, тако да сада објекат располаже са 145 лежајева. Собе имају кревете на спрат и сопствена купатила. На располагању су и два апартмана у поткровљу. Објекат поседује кафе-бар са камин салом, пространу трпезарију, клупски простор за стони тенис и мини учионицу у којој се одржава настава. У зимском периоду функционише и скијашница опремљена комплетном ски опремом. Зграда има сопствено централно грејање и одговарајући агрегат. Површина објекта је 2.103,81 м².

Ученички центар обавља своју делатност преко: радних јединица, васпитне службе, службе јавних набавки; службе исхране; службе техничког одржавања, финансијско-рачуноводствене службе; службе за правне, кадровске и административне послове; самосталог извршиоца. Планирање, спровођење и праћење реализације уговора о јавним набавкама се врши у оквиру службе јавних набавки.

Ученички центар Београд, је дана 5. јуна 2021. године добио Међународно признати сертификат НАССР принципа за оквир деловања „пружање услуге исхране за ученике средњих школа на смештају“.

Унутрашња организација. Органи Ученичког центра су: Управни одбор као орган управљања, директор као орган руковођења и Педагошко веће као стручни орган и други стручни органи и тимови. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава Влада.

³² „Сл. гласник“ РС бр. 21/94



Управни одбор има седам чланова укључујући и председника, од којих су три представници оснивача, два представници родитеља, односно старатеља ученика и два представници запослених у Ученичком центру и именује се на време од четири године. Управни одбор доноси: Статут и друге опште акте Ученичког центра, доноси развојни план и годишњи план рада и усваја извештаје о њиховом остваривању, доноси финансијски план, доноси програм васпитног рада, усваја годишњи план јавних набавки, усваја извештај о пословању и завршни рачун и остало. Управни одбор може образовати комисије у складу са потребама везано за рад и функционисање Ученичког центра, а чији чланови не остварују накнаду за обављање поверених послова.

Директор, кога именује Влада после спроведеног јавног конкурса, руководи Ученичким центром Београд. Мандат директора траје четири године. О правима, обавезама и одговорностима директора одлучује Управни одбор у складу са законом и Статутом Ученичког центра. У Ученичком центру се образује Педагошко веће, као стручни орган за остваривање васпитног рада са ученицима посебно за сваку радну јединицу. Педагошко веће чине васпитачи и стручни сарадници који остварују васпитни, односно стручни рад у Ученичком центру Београд. Педагошко веће се стара о осигурању и унапређењу квалитета васпитног рада, предлаже и прати остваривање програма васпитног рада, вреднује резултате рада васпитача и стручних сарадника, прати и утврђује резултате рада ученика, предлаже чланове Управног одбора из реда родитеља односно старатеља ученика и остало.

Начин/извори финансирања. Ученички центар је индиректни корисник буџета који је у надлежности Министарства просвете, науке и технолошког развоја (Раздео 26, Глава 26.3 – Ученички стандард, Програм 2007 Подршка образовању ученика и студената, Програмска активност 0001 – Систем установа ученичког стандарда).

Статутом је прописано да се средства за обављање делатности Ученичког центра обезбеђују из буџета Републике Србије преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја, непосредно од корисника, обављањем друге делатности и пружањем услуга у складу са законом, из донација, поклона и завештања и из других извора у складу са законом. Средства из буџета Републике Србије обезбеђују се за припадајуће материјалне трошкове, зараде и друга припадајућа давања, текуће одржавање зграда и објеката, инвестиције, односно унапређење инфраструктуре установа. Финансирање делатности обезбеђује се кроз цену услуге.

Хостел. Установа Ученички центар Београд организована је као установа која обавља делатност ученичког стандарда (смештај, исхрана, васпитни рад и одмор са ученицима) и пратеће делатности ради остваривања општег интереса и циљева утврђених Законом, Одлуком о организовању и Статутом. У остваривању права и другог законом утврђеног интереса ученика у Установи се обезбеђује стварање услова за извршење образовних обавеза, подстицање и остваривање интелектуалних и радних способности, унапређење физичког здравља, спортско рекреативних активности, развијање културно-забавних и информативних активности и других друштвених активности ученика. Класификацијом делатности, која је саставни део Уредбе о класификацији делатности³³ претежна делатност Установе разврстана је на: -55.90 Остали смештаји; - 55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак; - 55.21 Кетеринг; - 56.30 Услуге припремања и послуживања пића; - 79.11 Делатност путничких агенција; - 79.12 Делатност тур-оператера. У оквиру послова смештаја и исхране ученика Установа, према реалним могућностима, организује и обезбеђује основне услове за друштвени, културни, забавни и спортско-рекреативни живот. Установа може пружати услуге и другим лицима по основу коришћења слободних капацитета у хостелима:

1. Хостел РЈ „Алекса Дејовић“;
2. Хостел РЈ „Карађорђе“;

³³ „Сл. гласник РС“ бр. 54/10“



3. Хостел РЈ „Петар Драпшин“,
4. Хостел РЈ „Стеван Чоловић“ и
5. Хостел РЈ „Змај“.

3. Организација послова јавних набавки

Ученички центар је у периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2021. године донео и примењивао:

- Правилник о начину обављања послова јавних набавки у Дому ученика средњих школа у Београду, број: 1234 од 9. октобра 2015. године,

- Правилник о ближем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Дому ученика средњих школа, број: 1594 од 29. септембра 2020. године и

- Правилник о ближем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Ученичком центру Београд, број: 90 од 11. маја 2021. године.

Овим правилницима ближе су уређени: послови набавке, учесници, њихове обавезе и одговорности, начин обављања послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга, као и набавке на које се Закон не примењује, а нарочито начин планирања набавки, начин комуникације, обавезе и одговорност лица и организационих јединица, циљеви поступака јавних набавки, начин обезбеђивања конкуренције, начин спровођења јавних набавки, начин спровођења посебног режима набавки – друштвених и других посебних услуга, начин спровођења јавних набавки на које се одредбе Закона не примењују и начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

Правилник је намењен свим службама, радним јединицама, руководећим лицима, извршиоцима у службама и радним јединицама и самосталним извршиоцима Ученичког центра који су у складу са важећом регулативом и унутрашњим општим актима, укључени у планирање набавки, спровођење поступака јавних набавки, извршење уговора и контролу набавки.

Годишњи план набавки Ученичког центра сачињавају две целине: План јавних набавки и План набавки на које се Закон не примењује. План јавних набавки садржи обавезне елементе прописане Законом. План јавних набавки и План набавки морају бити усаглашени са финансијским планом Ученичког центра.

План јавних набавки и све његове касније измене или допуне, на предлог одговорног лица Ученичког центра доноси Управни одбор Ученичког центра у складу са правилима о његовом сачињавању, објављивању на Порталу јавних набавки и достављању која су прописана Законом.

Чланом 8. наведеног правилника дефинисани су критеријуми који се примењују за планирање сваке набавке: да ли је предмет набавке у функцији обављања делатности и у складу са планираним циљевима; да ли техничке спецификације и количине одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама наручиоца; да ли је процењена вредност набавке одговарајућа имајући у виду циљеве набавке и техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту; да ли ЈН има за последицу стварања додатних трошкова и којих; да ли постоје друга могућа решења за задовољавање исте потребе и које су предности и недостаци тих решења у односу на постојеће; стање на залихама; прикупљање и анализа постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима; праћење и поређење трошкова одржавања постојеће опреме у односу на трошкове набавке нове опреме; трошкови животног циклуса предмета ЈН; ризици и трошкови неспровођења поступка ЈН и трошкови алтернативних решења.



Техничким спецификацијама се предмет описује на једноставан, јасан, тачан, објективан, разумљив и логично структуриран начин. Процењена вредност набавке се одређује у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама, а као резултат претходног искуства и спроведеног истраживања тржишта.

Процењена вредност јавне набавке одређена у складу са начином испитивања и истраживања тржишта предмета набавке мора бити валидна у време покретања поступка јавне набавке за сваки конкретан предмет набавке. Испитивање и истраживања тржишта морају се вршити на објективан и систематичан начин, посебно водећи рачуна о начелу једнакости понуђача.

Предлагачи набавки у координацији са носиоцем планирања испитују и истражују тржиште за сваки појединачи предмет набавке, тако што: испитују степен развијености тржишта, упоређују цене више потенцијалних понуђача, прате квалитет, период гаранције, начин и трошкове одржавања, рокове испоруке, постојеће прописе и стандарде, могућности на тржишту за задовољавање потреба наручиоца на другачији начин, идр. Носилац планирања, након утврђивања списка свих предмета јавних набавки и након додатног испитивања тржишта уколико је то потребно, одређује укупну процењену вредност истоврсних јавних набавки на нивоу читавог Ученичког центра.

Након утврђивања списка свих предмета набавки, носилац планирања одређује укупну процењену вредност истоврсних предмета на нивоу читавог наручиоца, обједињује сва истоврсна добра, услуге и радове у јединствен поступак, где год је могуће. Динамику покретања поступка набавки одређује носилац планирања. Организационе јединице, као резултат истраживања тржишта сваког предмета набавке, одређују да ли је оправдано спровести резервисану јавну набавку. Носилац планирања и учесници у планирању у делу који су планирали дужни су да прате извршење плана ЈН по различитим критеријумима (позицији плана, предмету набавке, врсти поступка, броју закључених уговора, добављачима, реализацији и важењу појединачних уговора, и сл.). За потребе планирања, анализе и извештавања може се сачинити извештај о извршењу плана ЈН.

Техничке спецификације подносилац захтева за покретање поступка одређује на начин који ће омогућити задовољење стварних потреба наручиоца и истовремено омогућити широком кругу понуђача да поднесу одговарајуће понуде. Критеријуме за доделу уговора и елементе критеријума, као и методологију за доделу пондера за сваки елемент критеријума, начин навођења, описивања и вредновања елемената критеријума у конкурсној документацији утврђује комисија, узимајући у обзир врсту, техничку сложеност, трајање, вредност ЈН, и сл. Утврђивање упоредивости понуђене цене са тржишном ценом врши комисија. Конкуренија се у свим поступцима обезбеђује уз обавезу примене начела транспарентности поступка.

Контрола ЈН врши се у складу са ЗЈН и подзаконским актима.

Руководилац организационе јединице у чијем је делокругу праћење извршења уговора о ЈН писаним налогом именује лице које ће вршити квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, односно које ће вршити остале потребне радње у вези са праћењем извршења уговора о ЈН. Након првобитне контроле у погледу садржине, рачун се без одлагања доставља организационој јединици у чијем је делокругу праћење извршења уговора о ЈН, ради контроле података који се односе на врсту, количину, квалитет и цене. У случају утврђивања неисправности рачуна у овом погледу, рачун се оспорава уз сачињавање службене белешке коју потписује руководилац организационе јединице у чијем је делокругу праћење извршења уговора о ЈН, а затим се белешка доставља руководиоцу организационе јединице у чијем су делокругу послови контроле и обраде рачуна, ради рекламације издаваоцу рачуна.

Уколико друга уговорна страна захтева измену уговора о ЈН, организациона јединица у чијем је делокругу праћење извршења уговора о ЈН овај захтев заједно са својим мишљењем о потреби и оправданости захтеваних измена доставља на даље поступање.



Организациона јединица у чијем је делокругу праћење извршења уговора сачињава извештај о извршењу уговора, који нарочито садржи: опис тока извршења уговора, укупну реализовану вредност уговора, уочене проблеме током извршења уговора и евентуалне предлоге за побољшање.

Број запослених на пословима ЈН.

Правилницима о организацији и систематизацији послова³⁴ формирана је Служба набавки као посебна служба Дома у којој се обављају послови набавки добара, услуга и радова у складу са Законом о јавним набавкама, интерним актима којима је ближе уређено обављање послова набавки Дома и другим важећим прописима који регулишу ову област. У Служби ЈН планирају се неопходне набавке, саставља се предлог и План јавних набавки и прати реализација истог, учествује се у његовом усклађивању са Финансијским планом и врши се реализација истог. Такође се израђује потребна документација и обавља све административно стручне послове у спровођењу поступака и доделе уговора у јавним набавкама као и других комерцијалних набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и учествује у контроли реализације наруџбеница и закључених уговора са добављачима.

Служба набавки има укупно 4 извршилаца: 1 руководиоца службе јавних набавки, 2 службеника за јавне набавке и 1 референт за јавне набавке.

Сва четири радно ангажована лица у служби располажу сертификатом службеника за јавне набавке и омогућена им је континуирана едукација и стручно усавршавање кроз доступност одговарајуће и неопходне стручне литературе, праћење семинара на актуелне теме из предметне области као и потребне консултације са службама, појединцима и установама надлежним за праћење и тумачење закона и прописа из области јавних набавки.

Руководилац послова јавних набавки: организује, руководи, координира и прати извршење послова и израђује планове рада у области јавних набавки; прати законске прописе из свог делокруга рада; руководи припремом предлога Годишњих планова јавних набавки, набавки на које се закон не примењује и Плана контроле јавних набавки; контролише акте који се доносе у поступцима јавних набавки; прати извршење препорука датих у спроведеним контролама; учествује у поступцима јавних набавки као члан комисије; контролише законитост планирања, спровођења и извршења јавних набавки и набавки на које се закон не примењује и израђује извештај о реализованим набавкама; координира истраживања тржишта, тржишних партнера и других анализа; контролише трошкове и координира спровођење јавних набавки; координира у изради уговора о јавним набавкама; организује и координира рад службе са потребама Дома, других служби у Дому и радних јединица и на том плану сарађује са руководиоцима служби и управницима домова; стара се о стручном усавршавању запослених у служби набавки; примењује и спроводи процедуре уведених стандарда у свом делокругу рада; обавља и друге послове по налогу, помоћника директора у установи стандарда/за економско финансијске послове, заменика директора и директора Дома; за свој рад одговара помоћнику директора у установи стандарда/за економско финансијске послове, заменику директора и директору Дома.

Службеник за јавне набавке: припрема Годишњи план јавних набавки, План набавки на које се закон не примењује и План контроле јавних набавки; прикупља, уређује, припрема и контролише податке неопходне за спровођење јавних набавки и набавки на које се закон не примењује и спроводи јавну набавку; спроводи стручне анализе, проучава тржиште и предлаже мере за унапређење послова јавних набавки и набавки на које се закон не примењује; сачињава динамику и календар спровођења јавних набавки према Плану јавних набавки Дома; контролише акте донете у поступцима јавних набавки, сачињава извештај и води евиденцију о спроведеним контролама, према Годишњем плану; учествује у изради уговора везаних за јавне

³⁴ Правилник о организацији и систематизацији послова у Дому ученика средњих школа у Београду, бр. 464 од 20. фебруара 2019. године и Правилник о организацији и систематизацији послова у Дому ученика средњих школа у Београду, бр. 330 од 9. фебруара 2021. године



набавке Дома, припрема извештаје и води евиденције из области свог рада; учествује у поступцима јавних набавки као члан комисије; сачињава Квартални извештај о спроведеним поступцима и закљученим уговорима о набавкама и доставља Управи за јавне набавке у законском року; прави план пређења и реализације извршења уговора и прати реализацију препорука о спроведеним контролама; примењује и спроводи процедуре уведених стандарда у свом делокругу рада; обавља и друге послове и задатке по налогу руководиоца послова јавних набавки, заменика директора и директора Дома; за свој рад одговоран је руководиоцу послова јавних набавки, заменику директора и директору Дома.

Референт за јавне набавке: припрема документацију и неопходне информације у процесу израде годишњег Плана јавних набавки и Плана набавки на које се закон не примењује; прикупља, уређује и контролише податке неопходне за спровођење поступака јавних набавки и набавки на које се закон не примењује; по овлашћењу надлежних лица спроводи набавке на које се Закон не примењује; спроводи стручне анализе, проучава тржиште и предлаже мере за унапређење послова јавних набавки и набавки на које се закон не примењује; прима и евидентира документацију, разврстава, дистрибуира, контролише исправност и архивира документацију у поступцима јавних набавки и набавки на које се закон не примењује; прати и контролише календар и динамику спровођења јавних набавки према Плану јавних набавки Дома и доставља надлежном лицу потребне информације о томе; припрема извештаје и води евиденције из области свог рада; учествује у поступцима јавних набавки као члан комисије; учествује у праћењу и контроли извршења Уговора закључених у поступцима јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује; учествује у сачињавању кварталних и годишњих извештаја о спроведеним поступцима и закљученим уговорима о набавкама и доставља Управи за јавне набавке и другим надлежним институцијама и субјектима, у законском року; примењује и спроводи процедуре уведених стандарда у свом делокругу рада; обавља и друге послове и задатке по налогу руководиоца послова јавних набавки, заменика директора и директора Дома; за свој рад одговоран је руководиоцу послова јавних набавки, заменику директора и директору Дома.“

Подела одговорности и овлашћења у пословима јавних набавки уређена је: Правилницима о ближем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Дому ученика средњих школа, број: 1594 од 29. септембра 2020. године и број: 90 од 11. маја 2021. године.

4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама у 2020. и 2021. години

Ученички центар донео је ПЈН за 2020. годину и ПЈН за 2021. годину који су усвојени Одлуком председника Управног одбора, а којим су планиране јавне набавке добара, услуга и радова.

У наставку дат је кратак преглед информација о јавним набавкама које је спроводио Ученички центар у посматраном периоду.

Табела број 1: Општи подаци о ЈН у 2020. и 2021. години у динарима

Р.бр	Опис	2020. година		2021. година		
		1 измена		2 измене		
1	План ЈН					
2	Планирани поступци ЈН		23		22	
3	Спроведени поступци ЈН		13	56,52%	18	81,82%
4	Процењена вредност ЈН у ПЈН (без ПДВ-а)		195.671.654		285.820.362	
5	Укупан број пристиглих понуда		27		39	
6	Укупан број прихватљивих понуда		17		33	
7	Просечан број пристиглих понуда		1,58		1,14	
8	Укупна вредност Оквирних споразума без ПДВ-а		55.660.000		228.319.747	
9	Укупна вредност Оквирних споразум са ПДВ-ом		64.825.578		263.117.281	
10	Укупно уговорена вредност ЈН (вредност без ПДВ-а)		93.790.065		157.838.613	
11	Разлика процењене вредности ЈН и уговорене вредности ЈН		101.881.589		127.981.749	
12	Укупно уговорена вредност ЈН (са ПДВ-ом)		110.520.380		184.783.383	



13	Анексирана вредност уговора (са ПДВ-ом)	1.814.832		21.521.436	
14	Укупно реализована вредност закључених уговора (са ПДВ-ом) у 2020. и 2021. години	62.582.552	56,63%	111.225.572	86,91%
15	Нереализоване јавне набавке (број)	10	43,48%	4	18,18%
16	Нереализоване јавне набавке (у односу на ПЈН)	96.500.000	49,31%	21.450.718	7,50%

Напомена: % укупно реализованих јавних набавки према подацима субјекта ревизије, узимајући у обзир чињеницу да су у посматраном периоду закључени оквирни споразуми на период од две године, а извршење по закљученим анексима је у току (подаци нису коначни).

ПЈН за 2020. годину Ученички центар је планирао 23 поступка јавне набавке, док је спроведено 13 поступака. Ученички центар је, у складу са одредбама новог Закона о јавним набавкама (2), извршио усклађивање позиција Плана јавних набавки за 2020. годину и исти објавио на Порталу јавних набавки. Ученички центар је имао једну измену ПЈН, додат је поступак набавке добара - Хлеб и пекарски производи (процењена вредност без ПДВ-а је 9.980.000 динара).

У 2020. години је од планираних 23 поступака спроведено 13 поступака (8 отворених поступака и пет поступака јавне набавке мале вредности). Ученички центар није спровео:

- четири поступка набавке за добра: Намирнице за ученички дом на Копаонику, Наменска софтверска решења, Канцеларијски материјал и средства за одржавање хигијене укупне процењене вредности у износу од 49.200.000 динара,

- три поступка набавке за услуге и то: Студијско путовање запослених, Израда пројектне документације и Превентивни преглед запослених и санитарни прегледи запослених укупне процењене вредности 8.350.000 динара и

- три поступка за радове: Текуће инвестиционо одржавање ученичких домова, Адаптација спортског терена дома „Алекса Дејовић“ и Инсталирање соларног топлотног система на објекту ученичког дома, укупне процењене вредности у износу од 38.950.000 динара.

У 2021. години извршене су две измене ПЈН. Ученички центар је планирао 22 поступка, спровео је 18.

У току 2021. године Ученички центар је имао две измене плана набавки, и то: прва измена ПЈН, због смањења очекиваних прихода услед епидемиолошке ситуације, одустало се од претходно планиране јавне набавке за Рачуноводствени софтвер (процењена вредност без ПДВ-а је 6.000.000 динара), док се планирана набавка услуга - Здравствени прегледи која сходно одредбама члана 75 и Прилога 7 ЗЈН, спада у Друштвене и друге посебне услуге, спроводи на основу одредби члана 27. став 1. тачка 3) ЗЈН, као набавка на коју се не примењују одредбе ЗЈН. Друга измена извршена је из разлога додавања нових поступака јавних набавки и то: поступка јавне набавке добара - „Противклизне траке“ уградња/постављање у ученичким домовима у саставу Наручиоца, сходно установљеним приоритетима и објективним потребама установе (у износу од 4.999.053 динара) и поступка јавне набавке добара - Пиће и напаци за кориснике дома на Копаонику (4.500.000 динара).

У 2021. години Ученички центар је од планираних 22 поступака, спровео је 18, од чега 17 отворених поступака, док је набавка услуга Одржавања програмских пакета спроведена путем преговарачког поступка без објављивања јавног позива.

Ученички центар није спровео:

- поступак набавке за добра: Дизел агрегат процењене вредности у износу од 5.485.698 динара и Пића и напаци за кориснике услуга дома на Копаонику процењене вредности у износу од 4.500.000 динара и

- један поступак за радове: Покривање кровних површина и санација фасаде на објекту ученичког дома на Копаонику у износу од 11.146.020 динара.

Процењена вредност јавних набавки је у 2020. години износила **195,7 милиона динара**, а у 2021. години **285,8 милиона динара**. Након спроведених поступака јавних набавки



Ученички центар је уговорио набавку предмета набавке у 2020. години у износу од **93,8 милиона динара** без ПДВ-а (120,5 милиона динара са ПДВ-ом), односно у 2021. години у износу од **157,8 милиона динара** без ПДВ-а (184,7 милиона динара са ПДВ-ом).

Након спроведеног отвореног поступка, закључени су следећи Оквирни споразуми у 2020. години, на период од две године, и то за: набавку добра - Замрзнуто поврће, воће и сладолед (5.400.000 динара без ПДВ-а), услуга - Фиксна и мобилна телефонија (2.080.000 динара без ПДВ-а, обликовану у 2 партије), добра - Хлеб и пекарски производи (9.980.000 динара без ПДВ-а), и услуга - Аутобуски превоз ученика, запослених и других корисника (6.200.000 динара без ПДВ-а). Вредност свих оквирних споразума закључених у 2020. години износи 55.660.000 динара без ПДВ-а, односно 64.825.578 динара са ПДВ-ом.

Ученички центар је у 2020. години у поступцима јавних набавки мале вредности вршио набавку: добра - Путничко возило, услуге-Израда студије о систему грејања санитарне воде соларним колекторима, услуге-Фиксна и мобилна телефонија и добра-Кухињске машине.

Након спроведеног отвореног поступка, закључени су следећи Оквирни споразуми у 2021. години, на период од две године, за набавку: добра - Средства за одржавање хигијене (21.442.668 динара без ПДВ-а, обликовану у 2 партије), добра - Намирнице за ученички дом на Копаонику (35.992.869 динара без ПДВ-а, обликовану у 4 партије), добра - Нафтни деривати - горива, уља и адитиви (25.015.800 динара без ПДВ-а, обликовану у 2 партије), услуге - Одржавање програмских пакета (2.317.647 динара без ПДВ-а, обликовану у 3 партије), добра - Намирнице за припрему хране (8.140.000 динара без ПДВ-а, обликовану у 3 партије), услуге - Дератизација, дезинсекција и дезинфекција (6.200.000 динара без ПДВ-а), добра - Намирнице за припрему хране (3.891.400 динара без ПДВ-а), добра - Месо, месне прерађевине и риба (48.039.100 динара без ПДВ-а, обликовану у 2 партије), услуге - Текуће поправке и одржавање расхладних и термичких уређаја и других електричних уређаја и апарата (4.095.099 динара без ПДВ-а), добра - Животне намирнице, прехранбени производи и роба широке потрошње (73.185.164 динара без ПДВ-а, обликовану у 4 партије). Вредност свих оквирних споразума закључених у 2021. години износи 228.319.747 динара без ПДВ-а, односно 263.117.281 динара са ПДВ-ом.

Значајно повећање процењене вредности у 2021. години у односу на 2020. годину је настало због закључења оквирних споразума на период од две године.

У 2020. години обустављењи су следећи поступци јавних набавки (три): услуга-Израда студије о систему грејања санитарне воде соларним колекторима (није поднета ни једна понуда), добра-Радна и заштитна одећа и обућа за запослене (све понуде су одбијене као неприхватљиве -радна и заштитна обућа) и добра-Електрична енергија (поступак обустављен пре истека рока за подношење понуда због техничке грешке), које су поновљене и накнадно спроведене.

У 2021. години обустављен је поступак јавне набавке: радови - Покривање кровних површина и санација фасаде на објекту ученичког дома на Копаонику (поступак ЈН је обустављен, није поднета ни једна понуда), који је накнадно поновљен и спроведен.

Просечан број пристиглих понуда у 2020. години је износио 1,58 понуда, а у 2021. години 1,14 понуда.

Ученички центар у 2020. години није обезбедио конкуренцију у више од 46% јавних набавки јер је за исте прибавио само једну понуду (у 2020. години је у седам од 15 спроведених поступака пристигла само једна понуда).

Ученички центар у 2021. години није обезбедио конкуренцију у више од 72% јавних набавки јер је за исте прибавио само једну понуду (у 2021. години је у тринаест од осамнаест спроведених поступака пристигла само једна понуда).

Уговорену и реализовану вредност јавних набавки приказујемо на следећем графикону.



Графикон број 1: Преглед уговорене и реализоване вредности јавних набавки



Ученички центар је у 2020. години реализовао 57% уговорене вредности јавних набавки, а у 2021. години 87% уговорене вредности. Разлог малог процента реализације закључених уговора о јавним набавкама је проглашена пандемија вирусом COVID19 у 2020. години, што је значајно утицало на редовно пословање дома у посматраном периоду. Такође, Ученички центар Београд је током 2020/2021. године закључивао оквирне споразуме чија реализација се очекује у периоду од наредне две године.

У периоду 2020/2021. године, Ученички центар је након спроведених поступака јавних набавки, закључио оквирне споразуме и уговоре, наведене у Табели број 2.

Табела број 2: Укупан број закључених оквирних споразума и уговора након спроведених поступака јавних набавки у 2020. и 2021. години

Година	Број закључених оквирних споразума	Број закључених уговора	Напомена
2020.	6	11	
2021.	22	30	
2022.		12	Број уговора закључених у 2022. години на основу закључених оквирних споразума из предходних година
	28	53	

У поступку спровођења ревизије, у циљу одговора на ревизијска питања, у Прилогу 1 извештаја приказани су поступци јавних набавки које смо узорковали и ревидирали у 2020/2021. години.

Откривене неправилности и несврхисходности у поступцима јавних набавки засноване су на одредбама Закона о јавним набавкама, подзаконским и интерним актима из области јавних набавки као критеријумима који су важили у периоду на који се ревизија односи. Од 1. јула 2020. године примењују се одредбе новог Закона о јавним набавкама, а Ученички центар је по овом закону спроводио део набавки у 2020. години и све набавке у 2021. години. Део набавки у 2020. години спроведен је уз примену одредаба Закона о јавним набавкама из 2015. године.



IV Закључци

На основу анализе података и документације достављених од стране субјекта ревизије, као и обављених интервјуа, донели смо следеће закључке:

1) Ученички центар је потребе за набавкама исказивао без донетих инструкција за планирање и свих предвиђених елемената (образложења, оцене оправданости набавке и процене приоритета), док потребе за набавком аутомобила и противклизних трака није документовао, па се не може у потпуности утврдити да ли исказане потребе одговарају стварним потребама.

2) Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у појединим поступцима јавних набавки нису одређени у складу са прописима о јавним набавкама, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке.

3) Ученички центар није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.

У наставку извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима.



ЗАКЉУЧАК 1: Ученички центар је уредио поступак планирања интерним актом, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке

Циљ је био да утврдимо да ли су субјекти ревизије одредили учеснике у планирању јавних набавки, да ли су адекватно уредили и спровели активности планирања јавних набавки, а посебно код исказивања потреба за набавком, анализе тржишта и обликовања предмета набавке, као и утврђивања процењене вредности набавке, како би набавка била економична и ефикасна.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- исказују потребе за набавком у складу са стварним потребама и исте адекватно образлажу са аспекта оправданости и неопходности,
- врше и документују анализе тржишта предмета набавке, у циљу прикупљања потребних информација о предмету набавке и потенцијалним понуђачима,
- обликују предмет набавки на начин који обезбеђује веће учешће у поступку (подела предмета набавке на партије),
- утврђују процењену вредност набавке код израде плана набавке и пре покретања поступка јавне набавке у циљу одговорног управљања јавним средствима.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Ученички центар је интерним актима уредио начин исказивања потреба за набавком, сходно достављеним инструкцијама за планирање, проверу истих од стране Службе набавки и утврђивање стварних потреба за набавком. Ученички центар није сачинио Инструкције које садрже елементе за утврђивање и исказивање потреба за предметима набавки, критеријуме и мерила за одређивање редоследа приоритета набавки, оцену оправданости исказаних потреба и процену вредности набавке. У поступку ревизије утврдили смо да је помоћник директора за економско финансијске послове упутио захтев путем мејла свим управницима и руководиоцима, да сагледају своје потребе за наредну годину, и да их у достављеним табелама евидентирају по приоритетима, уз кратак опис радова, техничких карактеристика и количине потребне опреме. У прилогу мејла достављен је образац - Захтев за набавку опреме, текуће поправке и одржавање. Управници радних јединица су у 2020/2021. години на овај начин исказали потребе по приоритетима за набавком за опреме за смештај, кухињске опреме, опреме за вешерај, електронске и рачунарске опреме, непоменуте опреме, услуга текуће поправке и одржавање зграда. У поменутим захтевима недостаје процена вредности набавке, као и образложења која су од значаја за оцену оправданости и процену приоритета набавке. Инвестициони радови на уређењу терена за спортско-рекреативне активности ученика у дому „Карађорђе“ и изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкција постојећег терена са пешачком стазом у дому "Змај" су били планирани развојним планом Ученичког центра. У поступку ревизије нису достављене исказане потребе за набавком путничких аутомобила и противклизних трака нити су исте адекватно образложене. Потребности за намирницама исказују се у белешкама о извршеној процени ЈН за потребе израде плана ЈН, а подаци се поново проверавају пре доношења захтева за јавну набавку, односно пре покретања поступка. Начин исказивања потреба није документован. Све наведено може утицати на



ефикасност поступка ЈН и може створити ризик да исказане потребе неће увек одговарати стварним потребама.

Ученички центар је интерним актом уредио начин истраживања тржишта у поступцима набавке и лица задужена за вршење истраживања тржишта. У поступку ревизије Ученички центар је доставио белешке о извршеној процени јавне набавке предмета за потребе израде ПЈН у 2020/2021. години, са информацијама о тржишним ценама прикупљених са различитих сајтова привредних субјеката/продаваца предметних добара, података понуђених и уговорених цена доступних на Порталу јавних набавки у оквиру спроведених поступака других наручилаца и цена истих производа из актуелних текућих уговора са добављачима. Уз достављене белешке нису увек достављени докази на основу којих су исте сачињене. Такође, за набавку противклизних трака, путничких аутомобила, радова у дому ученика „Карађорђе“ и дому ученика „Змај“ и радова на скијашници и вешерници дома на Копаонику нису достављени докази о спроведеном истраживању тржишта. За предметне набавке Ученички центар је прибавио по једну понуду. Све наведено може имати за последицу да Ученички центар за предметне набавке није прикупио довољно информација о потенцијалним понуђачима на тржишту, ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу тражених карактеристика, што може утицати на ефикасност поступка ЈН и обезбеђивање конкуренције.

У 2020. и 2021. години Ученички центар је обликовао јавне набавке по партијама како је и предвиђено интерним актима.

Процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка. Иако је Ученички центар интерним актом ближе уредио начине/методе утврђивања процењене вредности набавке, ове активности су делимично вршене. Ученички центар је био дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања и утврђивања процењене вредности јавних набавки. У поступку ревизије Ученички центар је утврђивао процењену вредност намирница као производ планираних количина и просечне цене више понуђача за појединачне артикле (цене из закључених уговора установе, цене других наручилаца и актуелне тржишне цене). Процењена вредност набавке услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције одређена је на основу прикупљених информативних понуда три привредна субјекта добијених на захтев установе. Истраживање тржишта је делимично документовано, процењене вредности дате су у једном износу, није прикупљено довољно информативних понуда, на појединим белешкама нема датума када је вршено истраживање тржишта, већ су исте само потписане. У писаној форми нису евидентирани и документовани све радње током планирања и утврђивања процењене вредности јавних набавки. Такође, Ученички центар није документовао проверу валидности процењене вредности у време покретања поступка. Све наведено може створити ризик да процењена вредност јавних набавки није увек била објективно одређена.

Налаз 1.1: Ученички центар је потребе за набавкама исказивао без донетих инструкција за планирање и свих предвиђених елемената (образложења, оцене оправданости набавке и процене приоритета), док потребе за набавком аутомобила и противклизних трака није документовао, па се не може у потпуности утврдити да ли исказане потребе одговарају стварним потребама

Наручилац³⁵ је дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних

³⁵ Члан 9 ЗЈН (1) и члан 6 ЗЈН (2).



средстава. Такође, једно од важних питања сваке јавне набавке јесте њена сврсисходност, оправданост, намена, циљ који се жели постићи, односно да се задовољи потреба корисника, а не да се те потребе непотребно превазилазе, јер ће у супротном довести до већих трошкова по јавна средства (платиће се нешто што није стварно потребно). Наручиоци треба да купују предмет јавне набавке (добра, услуге, радове) одговарајућег квалитета, по најисплативијој цени, у реалним количинама, да уговор о јавној набавци закључе благовремено.³⁶

Исказивање потреба за набавком је кључна фаза у поступку планирања набавке којој треба посветити посебну пажњу. Да би се овај посао ефикасно спровео, од наручиоца се очекује да успостави јасне процедуре у планирању и исказивању потреба за набавком, као и добру комуникацију између различитих сектора/јединица унутар организације.

Ученички центар је интерним актима³⁷ у посматраном периоду уредио начин исказивања потреба за набавком, проверу исказаних потреба и утврђивање стварних потреба за набавком на начин који приказујемо на следећем дијаграму.

Слика број 4: Процес утврђивања стварних потреба за предметом набавке



Чланом 9. Правилника о ЈН из 2020. године, дефинисано је да: носилац планирања, пре почетка поступка пријављивања потреба за предметима набавки, доставља Предлагачима

³⁶ Коментар ЗЈН 1 страна 70 и 71 и ЗЈН 2, страна 34.

³⁷ Правилник о начину обављања послова јавних набавки у Дому ученика средњих школа у Београду, број: 1234 од 9. октобра 2015. године, Правилник о ближејем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Дому ученика средњих школа, број: 1594 од 29. септембра 2020. године и Правилник о ближејем уређивању послова јавних набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на који се закон не примењује у Ученичком центру Београд, број: 90 од 11. маја 2021. године



набавки и осталим Учесницима у планирању у писаној форми захтев за исказивање потреба са одговарајућим инструкцијама

Инструкције садрже елементе за утврђивање и исказивање потреба за предметима набавки, критеријуме и мерила за одређивање редоследа приоритета набавки, оцену оправданости исказаних потреба и процену вредности набавке.

Инструкцијама се одређују основни елементи за планирање потреба узимајући у обзир податке о извршеним набавкама, стању залиха и очекиваним променама у вршењу одређених пословних активности у складу са развојним циљевима, релевантни подаци у вези са пројекцијом макроекономских, као и других релевантних тржишних кретања у планској години.

Инструкцијама се унифицира и стандардизује исказивање потребе за одређеним добрима, услугама и радовима и одређује се које потребе утврђују Предлагачи набавки према врсти и намени предмета набавки.

Потребе морају бити исказане у одговарајућим количинским јединицама, описаних карактеристика, квалитета и динамике потреба, са образложењем разлога и сврсисходности набавке.

Приликом планирања сложених набавки, одговорно лице може ангажовати стручна лица која нису запослена у Ученичком центру.

Чланом 33. правилника, уређено је да су учесници у планирању, предлагачи и иницијатори набавки, дужни да благовремено испитају потребе своје службе или радне јединице, прилагоде их општем интересу Ученичког центра, сачине предлоге потреба и у прописаном року их доставе носиоцу планирања. Носилац планирања, лице за контролу планирања (заменик директора, помоћник за економске послове или друго лице по овлашћењу одговорног лица Ученичког центра), по достављању захтева, табеларних приказа са исказаним предлозима потреба од стране Предлагача набавки, врше претходну проверу пријављених предлога потреба у склопу расположивих мерила којима се руководе у планирању програма пословања за наредну годину и обавештавају носиоца планирања о резултатима претходне провере, а ради усаглашавања са планом и програмом пословања и израде коначног предлога Плана јавних набавки и Плана набавки.

Руководилац послова јавних набавки има непосредну надлежност у изради нацрта Плана јавних набавки у смислу координације количина потреба, предмета набавке, рокова и осталих битних елемената са Предлагачима набавки, односно врши проверу и по потреби усаглашавање примљених предлога у сарадњи са осталим Учесницима у планирању.

Служба набавки дужна је да, по добијању предлога потреба од стране Предлагача набавки, изврши додатну анализу и испитивање тржишта за наведене потребе на један од начина предвиђен чланом 16. овог Правилника и на основу добијених резултата процени вредност за сваку набавку која ће бити саставни део Плана јавних набавки и Плана набавки. У извршењу својих обавеза неопходно је узети у обзир сва релевантна сазнања и податке којима располаже Служба набавки.

Помоћник директора за економско финансијске послове Ученичког центра, је у циљу благовремене израде предлога финансијског плана и плана јавних набавки, упутио захтев путем мејла свим управницима и руководиоцима, да сагледају своје потребе за наредну годину, и да их у достављеним табелама евидентирају по приоритетима, уз кратак опис радова, техничких карактеристика и количине потребне опреме. У прилогу мејла је Захтев за набавку опреме, текуће поправке и одржавање.

У поступку ревизије од субјекта ревизије је затражено да се доставе радна документа/белешке у вези са исказивањем потреба за јавним набавкама које су спроведене у 2020/2021. години, или изјашњење са наведеним разлозима уколико иста нису документована.



Приликом утврђивања процењене вредности набавке (средства за одржавање хигијене, намирнице за ученички дом на Копаонику, намирнице за припрему хране, месо и месне прерађевине, риба, намирнице, прехранбени производи и роба широке потрошње, замрзнуто поврће, воће и сладолед, хлеб и пекарски производи, радна и заштитна одећа и обућа за запослене) нису достављени докази о појединачним ценама добављача на основу којих је утврђена просечна јединична цена исказана у документу за исказивање потреба (белешка).

Ученички центар је доставио за 2020. и 2021. годину: Захтев за опрему за смештај (намештај, ситан инвентар и учила) по приоритетима, Захтев за кухињсаку опрему (намештај, машине и ситан инвентар) по приоритетима, Захтев за опрему за вешерај по приоритетима, Захтев за електронску и рачунарску опрему по приоритетима, Захтев за осталу непоменућу опрему по приоритетима, Захтев за текуће поправке и одржавање зграда по приоритетима, у коме су управници домова исказали потребу за набавкама, а у оквиру припреме за израду Финансијског плана. Управници радних јединица су исказивали потребе тако што су наводили назив потребне опреме и количину, док су потребни радови наведени наративно (кречење просторија, санација влаге у соби, реконструкција крова, преуређење вешернице, заштита зидова на степеништу, фарбање металних гелендера, поправка сливника у кухињи и собама (пет комада), комплетно уређивање утичница за интернет по собама, набавка и уградња ламината и друго.

У поступку ревизије за појединачан спроведен поступак набавке достављен је образац „Захтев за јавну набавку“ који је подносилац захтева подносио Служби набавки где је наводио врсту јавне набавке, предмет јавне набавке, позицију у ПЈН, прилог: спецификација и опис добара, предлог чланова комисије, податке у вези са ПЈН и податке у вези са средствима за финансирање планиране ЈН/ уговора о ЈН.

Ученички центар се изјаснио да основни критеријуми за утврђивање редоследа приоритета набавки при планирању и спровођењу поступака јавних набавки, проистичу из обавезе реализације послова и активности садржаних у основној делатности установе: смештај, исхрана као и њених осталих функција као васпитно - образовне установе у којој се обезбеђују услови за учење, завршавање школских обавеза и васпитни рад, забавни и спортски живот за ученике и одмор. У складу са приоритетима у вези са пословима и радовима на текућем инвестиционом одржавању, или неопходним санационим или адаптивним радовима на објектима, утврђује се, када је то законски неопходно, као и приоритет и израда одговарајуће пројектне документације, услуга прибављања неопходних сагласности и слично. Део набавки, које нису у вези са основном делатношћу утврђују се као приоритети од стране одговорних, руководећих лица установе, на основу објективних разлога и потреба, тако да су исте у функцији остваривања послова и активности из редовне делатности. Иницијално утврђени приоритети набавки током године су у одређеној мери подложни изменама из различитих интерних или екстерних разлога (повећање или смањење расположивих финансијских средстава, настанак потреба за извршењем хитних набавки које се нису могле унапред предвидети, потреба за набавкама по основу прописаних мера од стране надлежних државних или инспекцијских органа у вези са непредвиђеним догађајима и слично). Све промене у приоритетима набавки током године утврђују се на основу објективних критеријума и потреба од стране одговорних лица и Управног одбора установе.

Оправданост планираних и спроведених јавних набавки произилази из обавеза и потреба функционисања установе у оквиру редовне делатности – смештај и исхрана ученика које обухвата и остваривање неопходних услова за бављење ученика спортом, културом, уметношћу, одмором и рекреацијом, брига и улагања у њихову безбедност и здравље, као и свих регистрованих делатности установе – функционисање домова као „хостела“ у периоду када у њима не бораве ученици, смештаја и исхране ученика и других корисника услуга дома на



Копаонику, на основу којих се остварују сопствени приходи. Оправданост је садржана пре свега у захтевима предлагача и развојним плановима Установе.

Ни једна од радних јединица, а пре свега РЈ „Београд“ Копаоник за коју су набављена два возила (ново путничко возило и половно путничко возило) није исказала потребу за набавком путничких возила.

Такође, ни једна радна јединица није исказала потребу за уређењем терена за спортско-рекреативне активности ученика, а да су при том у 2020/2021. години спроведене две набавке: радови - Уређење терена за спортско-рекреативне активности ученика у дому Карађорђе и радови - Изградња летњиковца, теретане на отвореном и реконструкција постојећег терена са пешачком стазом у дому "Змај". У развојном плану Дома ученика средњих школа у периоду 2019-2020. године предвиђена је реализација наведених набавки, због чега се може сматрати да су потребе исказане.

У вези са набавком добара - Противклизне траке спроведеном у 2021. години, а које су уграђене у свим домовима који су у саставу Ученичког центра, није било исказаних потреба.

Ученички центар је делимично исказао потребе за набавкама које су спроведене у 2020/2021. години.

У ревидираном периоду Ученички центар, није сачињавао инструкције које садрже елементе за утврђивање и исказивање потреба за предметима набавки, критеријуме и мерила за одређивање редоследа приоритета набавки, оцену оправданости исказаних потреба и процену вредности набавке.

У поступку ревизије је утврђено да носилац планирања није израдио и доставио писане инструкције за планирање организационим јединицама предвиђене Правилником, већ захтев за набавку опреме, текуће поправке и одржавање није садржао све елементе прописане правилником а односе се на образложење неопходности предметне набавке.

Налаз 1.2: Ученички центар је делимично спровео активности истраживања тржишта, јер је за поједине предмете набавке доставио белешке, док за поједине предмете набавке није документовао ове активности

Истраживање тржишта је процес који се спроводи у фази планирања поступка набавке ради прикупљања информација о одређеним добрима и услугама који су заступљени на тржишту и броју и структури потенцијалних понуђача. Истраживање тржишта представља радњу, односно важан корак у поступку јавних набавки који претходи планирању и спровођењу поступака јавних набавки, а од којег у великој мери зависи ефикасност и економичност набавке, а које подразумева прикупљање података о ценама и другим перформансама предмета набавке, односно техничким спецификацијама, квалитету, периоду гаранције, одржавању и сл.

Наручилац мора да спроведе истраживање тржишта како би објективно утврдио процењену вредност предмета јавне набавке.³⁸ Такође, пре спровођења поступка јавне набавке наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком³⁹.

Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања јавне набавке, па би стога и спроведено истраживање тржишта предмета набавке требало документовати у писаној форми.⁴⁰

³⁸ Члан 29 ЗЈН (2) и члан 64 ЗЈН (1)

³⁹ Члан 89 ЗЈН (2)

⁴⁰ Члан 16 ЗЈН (2) и 41 ЗЈН (1)



Истраживање тржишта треба да обухвати следеће аспекте⁴¹:

- Испитивање тржишних услова и потенцијалних добављача,
- Поређење цена производа/услуга које су потребне између потенцијалних добављача,
- Поређење квалитета неопходних производа/услуга између потенцијалних добављача,
- Испитивање времена испоруке и капацитета испоруке,
- Испитивање других важних услова (гаранције, резервације, итд).

Ученички центар је, у посматраном периоду интерним актима уредио испитивање и истраживање тржишта.

Чланом 16. Правилника о ЈН из 2020. године дефинисан је начин испитивања и истраживања тржишта где предлагачи набавке у координацији са Носиоцем планирања испитују и истражују тржиште за сваки појединачни предмет набавке испитивањем степена развијености тржишта, упоређивањем цена више потенцијалних понуђача, квалитета, путем истраживања на интернету, испитивања искустава других наручилаца, периода гаранције, начина и трошкова одржавања, рокова испоруке, важећих прописа и стандарда, могућности на тржишту за задовољавање потреба наручиоца и на други погодан начин, имајући у виду сваки појединачни предмет набавке.

Тржиште се испитује и истражује, за сваки појединачни предмет набавке, на један или више следећих начина:

- испитивањем претходних искустава у набавци истог предмета набавке (постојеће информације и базе података о добављачима и уговорима);
- истраживањем путем интернета (ценовници понуђача, Портал јавних набавки, сајтови других наручилаца, сајтови надлежних институција за објаву релевантних информација о тржишним кретањима и сл.);
- испитивање искустава других наручилаца;
- путем анкета, упитника и сл,
- на други одговарајући начин.

Испитивање и истраживања тржишта морају се вршити на објективан и систематичан начин, посебно водећи рачуна о начелу једнакости понуђача.

Служба набавки је дужна да пружи сву потребну помоћ у делу делокруга свог рада, а који се односи на испитивање и истраживање тржишта.

⁴¹ Извештај о ревизији сврсисходности „Ефикасност и економичност примене преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда“, број: 400-3096/2016-08 од 18. септембар 2017. године.



Слика број 5: Информације које се прикупљају испитивањем и истраживањем тржишта



У прилогу дописа Ученичког центра достављене су белешке о извршеној процени јавне набавке предмета за потребе израде ПЈН у 2020/2021. години. Процена врсте, количине и вредности извршена је на основу информација о актуелним тржишним ценама прикупљених са различитих сајтова привредних субјеката/продаваца предметних добара (прилози), података понуђених и уговорених цена доступних на Порталу јавних набавки у оквиру спроведених поступака других наручилаца и цена истих производа из актуелних текућих уговора са добављачима. Такође наведен је и предлог обликовања по партијама сходно истоврсности односно њиховим карактеристикама и достављене су спецификације и процена вредности јавне набавке која се спроводи.

Набавка добра - противклизне траке УЦ-Д-19/21. Предмет јавне набавке су добра - испорука и постављање-уградња противклизних трака у ученичким домовима у саставу наручиоца. Ученички центар Београд се изјаснио да пре спровођења ове набавке није извршено испитивање тржишта у смислу броја потенцијалних понуђача.

За набавку кухињских машина и опреме, намештаја за ученичке домове, набавку услуга фиксне и мобилне телефоније, достављене су по две понуде информативног карактера.

За процењену вредност планираних радова по врстама радова на скијашници и вешерници дома на Копаонику и процену планираних радова на уређењу терена за спортско - рекреативне активности ученика у дому „Карађорђе“, Ученички центар се изјаснио да је процена извршена на основу тржишних цена, провером цена сличних радова путем Портала јавних набавки који су изведени код других наручилаца као и увидом цена на сајтовима привредних субјеката који се баве овом врстом посла, као и да су коришћене услуге дипломираног грађевинског инжењера.

Код набавке путничких аутомобила (1 комад – ново и 1 комад - половно), у поступку ревизије затражено је образложење због чега је одлучено да се набави ново путничко возило Dacia Duster Comfort 1.5, као и набавка половног путничког возила, да ли је за исте извршено истраживање тржишта, као и на основу чега је извршена процена вредности за њихову набавку. За набавку путничких возила (ново и половно) нису достављени докази о истраживању тржишта.



Ученички центар је доставио писано објашњење у коме је навео да је набавка новог путничког возила Dacia Duster Comfort планирана за потребе РЈ „Београд“ на Копаонику и возило таквих техничких карактеристика може да се користи у планинским пределима. Због неприступачности прилазу РЈ „Београд“ на Копаонику до које нема прилаза у зимским условима возило има намену за превоз ученика и мале деце, терета попут робе, намирница и пртљага путника, због чега је техничком спецификацијом захтевано да поседује фабричку куку за приколицу по стандардима Европске уније и Ауто мото савеза Србије. Обзиром да су го сти већином малолетни, односно ученици у случају повреда или поребе за указивањем медицинске помоћи, возило се користи за превоз до најближег болничког центра.

Одлука о набавци половног путничког возила је из разлога економичности употребе ограничених финансијских средстава са којима је Ученички центар располагао у 2020. години. Ученички центар је навео исте разлоге за набавку као и код новог путничког возила, до дајући при том да је исте године расходована Лада Нива која се користила за потребе РЈ „Београд“ на Копаонику. Након зимске сезоне возило се користи за службене потребе на територији града Београда где је смештено пет радних јединица Ученичког центра, као што су послови за доставу писаног и другог материјала, превоз робе и средстава рада у друге радне јединице, превоз постелјине из централног вешераја, превоз запослених на стручно усавршавање, обуке и семинаре, превоз запослених на такмичења, фестивале, смотре, као и сличних послова.

У поступку ревизије, код појединих узоркованих поступака јавних набавки, нисмо могли да се уверимо да је Ученички центар спроводио активности истраживања тржишта предмета набавке на начин који је уредио интерним актом, имајући у виду да исто није документовао.

Поступак истраживања тржишта није документован у целости, због чега се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности јавних набавки у појединим поступцима.

Субјект ревизије није доставио доказе да је истраживање тржишта вршено путем интернета (одштампане странице, посебно ценовнике и друга документа на основу којих је утврђена процењена вредност, као ни службену белешку о истом, одштампане мејлове са упитима потенцијалним понуђачима, као ни службену белешку о томе, са датумума који су претходили датуму израде ПЈН и измене и допуна ПЈН).

За спроведене набавке у посматраном периоду, Ученички центар није доставио доказе на основу које се може утврдити да је за предметне набавке прикупио довољно информација о потенцијалним понуђачима на тржишту, ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу тражених карактеристика, као и о томе да ли се потреба за датим предметом набавке може задовољити на други начин. Није познато у ком моменту су запослени вршили истраживање тржишта и да ли су подаци били валидни у време покретања поступка.

Све наведено није у складу са одредбама интерног акта којим је Ученички центар уредио поступак ЈН, што је могло утицати да се не оствари већа ефикасност у спровођењу поступка ЈН, обезбеђивање веће конкуренције у поступцима ЈН и економичности набавке.

Просечан број пристиглих понуда у 2020. години је износио 1,58 понуда, а у 2021. години 1,14 понуда. У седам спроведених набавки у 2020. години и 13 спроведених набавки у 2021. години, Ученички центар није обезбедио конкуренцију у поступцима ЈН, имајући у виду да је прибавио само једну понуду, што за последицу може имати набавку предмета набавке по неповољнијим условима.

У Белешкама о извршеној процени јавне набавке за:

- Хлеб и пекарске производе (ДУ-ЈНД-06/20)
- Набавку намирница за ученички дом на Копаонику (ДУ-ЈНД-02/21),
- Набавку намирница за припрему хране (УЦ-Д-08/21),
- Набавку намирница за припрему хране – конзервисаног воћа и поврћа (УЦ-Д-12/21)



за потребе израде плана јавних набавки у 2020/2021. години, наведено је да је процена врсте добара вршена на основу прописаних норматива исхране и планираног јеловника за период од годину дана.

Налаз 1.3. Ученички центар је обликовао предмет набавке по партијама у поступцима набавке добара у 2020. и 2021. години

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију⁴², односно омогућавање већем броју привредних субјеката да поднесу понуду у конкретном поступку јавне набавке је основни начин обезбеђења економичније употребе јавних средстава. Тако је обавеза наручиоца да у оквиру својих објективних потреба предмет набавке одреди тако да омогући што већу конкуренцију.

Такође, наручилац може да одлучи да предмет јавне набавке обликује у више партија на основу објективних критеријума (према врсти, количини, својствима, намени, месту или времену извршења и сл.), при чему одређује предмет и обим поједине партије, узимајући у обзир проширење конкуренције и давање могућности учешћа малих и средњих предузећа у поступку јавне набавке када је то оправдано.⁴³

Ученички центар је чланом 10. Правилника о ЈН из 2020. године, дефинисао да ће увек када је то могуће и сврсисходно са становишта циљева набавке, Носилац послова планирања предмет јавне набавке обликовати по партијама, при чему ће партија представљати истоврсну целину добара, услуга и радова.

Предлагач набавке је дужан да при изради потреба за израду Плана јавних набавки, а најкасније у самом захтеву за јавну набавку као Иницијатор набавке, дефинише потребу да предмет јавне набавке буде обликован у више партија, а на основу објективних критеријума (према врсти, количини, својствима, намени, месту или времену извршења и сл.) при чему одређује предмет и обим поједине партије, узимајући у обзир могућност учешћа малих и средњих предузећа у поступку јавне набавке. У случају непостојања потребе за обликовањем предмета набавке у више партија Предлагач/Иницијатор набавке је дужан да у захтеву за јавну набавку ту информацију посебно назначи речима: предмет јавне набавке није обликован по партијама. Постојање оправданости спровођења јавне набавке по партијама, односно оправданости захтева да се јавна набавка не спроводи по партијама испитује Служба набавки, генерално, као и Комисија за јавну набавку за сваки појединачан случај јавне набавке, а у смислу одредби члана 36. став 2. ЗЈН (2) (члан 60. Правилника о ЈН из 2020. године).

У поступку ревизије набавке намирница за ученички дом на Копаонику (ДУ-ЈНД-02/21), утврђено је да је Ученички центар обликовао предмет јавне набавке у четири партије, при чему једна од партија садржи и артикле који су могли бити издвојени у посебну партију (Партија 3).

У вези са наведеном набавком, у Записнику о отварању понуда од 25. марта 2021. године констатовано је да су до истека рока за подношење понуда примљене понуде понуђача приказаних у Табели број 3.

Табела број 3: Примљене понуде

Партија	Опис	Понуђач
1	Свеже месо и месне прерађевине	СЗТР Ђурђевић, Суботиште
2	Риба и рибљи производи	Интер-Комерц д.о.о., Рача
3	Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему оброка	Интер-Комерц д.о.о., Рача
4	Свеже воће и поврће	ИЛА Промет д.о.о., Чачак
		ЗЗ Повртар Београд, Београд
		Helenia д.о.о., Крушевац

⁴² Члан 7 ЗЈН (2).

⁴³ Члан 68 ЗЈН (1), Коментар страна 245 и 36 ЗЈН (2)



Партија 3 – Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему оброка садржи, између осталог и млеко и млечне производе. На тржишту је мали број понуђача који могу да врше истовремено снабдевање свим захтеваним производима у оквиру ове партије, те је конкуренција ограничена, и поред тога што је установа поступила у складу са чланом 36. став 2. ЗЈН. Како је приказано у Табели број 3. за наведену партију пристигла је једна понуда.

Субјект ревизије је образложио да је предмет јавне набавке утврђен према карактеристикама, својству и намени добара, а због дислоцираности дома на Копаонику у односу на остале објекте у Београду, због чега је субјект ревизије сматрао сврсисходним одређивање предмета набавке на основу „те објективне карактеристике“. У наставку је образложено да је подела предмета набавке по партијама извршена на наведени начин а не на већи број партија „јер би на тај начин трошкови транспорта по јединици добара за већи број уговора (различитих добављача) били сразмерно већи имајући у виду и обавезу континуиране, сукцесивне испоруке, као и локацију, тј. удаљеност објекта на Копаонику“.

Налаз 1.4 Ученички центар је делимично документовао истраживање тржишта, па се не може тврдити да је процењена вредност била објективна и валидна у време покретања поступка

Процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка.⁴⁴

Да би наручилац објективно одредио процењену вредност јавне набавке, као саставни податак плана јавних набавки, важно је да добро дефинише своје потребе, те да након тога испита тржиште проучавајући цене на тржишту за ниво квалитета који му је потребан, те да у зависности од информација до којих дође истраживањем тржишта одреди процењену вредност јавне набавке. Такође, уколико наручилац, пре покретања поступка ЈН, не испита поново тржишне цене за производ који набавља, већ само у одлуци о спровођењу поступка препише процењену вредност из плана ЈН може доћи до тога да све понуде које добије буду по цени неприхватљиве, односно да прелазе процењену вредност јавне набавке. Да се то не би дешавало законодавац је прописао да процењена вредност јавне набавке мора бити валидна у време покретања поступка.

Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања.⁴⁵

Након спроведених активности планирања набавки, наручилац доноси План јавних набавки.⁴⁶ План јавних набавки и све његове касније измене или допуне наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници. Уколико се у току године јави оправдана потреба за новом јавном набавком, изменом предмета јавне набавке или повећањем процењене вредности јавне набавке за више од 10%, наручилац врши измену и допуну Плана јавних набавки. План јавних набавки би требало ускладити са развојним и годишњим планом дома ученика, имајући у виду да се развојним планом одређују средњорочни циљеви развоја установе, приоритети у обављању делатности, план и носиоци активности и друга питања од значаја за развој установе, док се годишњим планом утврђују време, место, начин организације рада и носиоци остваривања програма рада, посебно програма васпитног рада за одговарајућу школску годину.⁴⁷

⁴⁴ Члан 64 ЗЈН (1) и 29 ЗЈН (2).

⁴⁵ Члан 16 ЗЈН (1) и члан 41 ЗЈН (2).

⁴⁶ Члан 51 ЗЈН (1) и члан 88 ЗЈН (2).

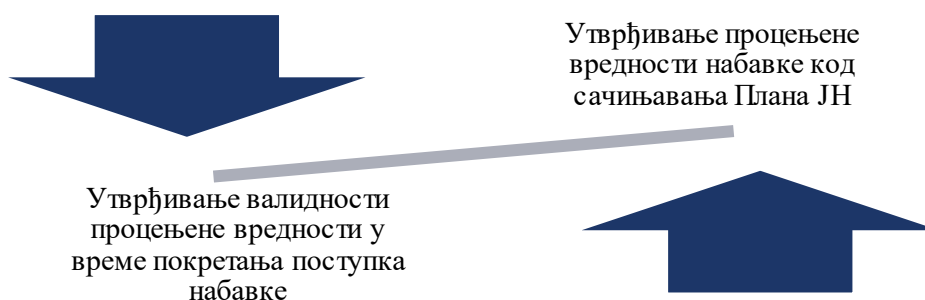
⁴⁷ Члан 40. и 42. Закона о ученичком стандарду.



Процењену вредност набавке би требало одредити кроз истраживање тржишта и прикупљањем података о јединичним ценама које одговарају траженом квалитету и које се примењују на планирану количину предмета набавке. Такође, истраживање тржишта би требало да обухвати довољан број доступних и проверљивих информација у вези са планираном набавком, као што је кретање цена, количина, квалитет, временски период набавке, статистички подаци, објављивање информација надлежних институција, комора или удружења, степен развијености тржишта предмета ЈН, број потенцијалних понуђача и друго. За ове сврхе могу се користити упити потенцијалним понуђачима, важећи јавно доступни ценовници, увиди у интернет странице, статистички подаци, искуствене информације поткрепљене документима. Изворе података неопходно је обезбедити из што више извора (нпр. минимално три понуђача предмета набавке уколико је то могуће или образложење уколико је то немогуће учинити за поједине предмете набавке). Прикупљени подаци користе се за калкулацију – утврђивање процењене вредности набавке. Вредност укупне набавке се рачуна на основу прибављених цена и количина које се набављају. Уколико се прибављене јединичне цене предмета набавке значајно разликују међусобно, требало би размотрити начин усвајања цене која ће служити као параметар код утврђивања процењене вредности (просечна цена, највиша, најнижа цена или друго). Такође при утврђивању процењене вредности набавке треба узети у обзир очекивану инфлацију (за све набавке), промену курса динара у односу на евро или другу валуту када се набављају добра/услуге/радови из иностранства⁴⁸.

Процењена вредност набавке се према одредбама Закона о јавним набавкама утврђује два пута, како је приказано на следећој слици:

Слика број 6: Утврђивање процењене вредности набавке



Члановима од 11-15. Правилника о ЈН из 2020. године Ученички центар је уредио Правила и начин одређивања процењене вредности јавне набавке.

Процењена вредност јавне набавке у зависности од предмета набавке, одређује се на начин утврђен чл. 29-35. Закона, у две фазе:

-приликом израде плана јавних набавки: за потребе израде плана јавних набавки (дефинисање неопходних финансијских средстава ради реализације плана набавки, а према реалним потребама Ученичког центра) и

-приликом покретања конкретног поступка јавне набавке: одређује се процењена вредност за сваку појединачну јавну набавку по добијању Захтева за јавну набавку/Захтева за набавку друштвених и других посебних услуга и иста представља валидну процењену вредност у време покретања поступка.

Процењена вредност јавне набавке исказује се у динарима, без пореза на додатну вредност.

⁴⁸ Пример добре праксе, инструкције и додатна појашњења утврђивања процењене вредности набавке и истраживање тржишта једног КЈС.



Процењена вредност јавне набавке обухвата укупни плативи износ понуђачу, а обухвата процену укупних плаћања које ће извршити Ученички центар, укључујући све опције уговора и могуће продужење уговора, уколико је предвиђено у конкурсној документацији.

Процењена вредност јавне набавке одређује се у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама, а као резултат претходног искуства у набавци конкретног предмета набавке и спроведеног испитивања и истраживања тржишта.

У случају оквирног споразума и система динамичне набавке, процењена вредност предмета јавне набавке одређује се као максимална вредност свих уговора предвиђених за време трајања тог оквирног споразума или система динамичне набавке.

Процењена вредност јавне набавке одређена у складу са начином испитивања и истраживања тржишта предмета набавке мора бити валидна у време покретања поступка јавне набавке за сваки конкретан предмет набавке (члан 16).

Ученички центар је био дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања и утврђивања процењене вредности јавних набавки. У Обрасцу процењена вредност наведене су ставке које треба попунити: редни број, назив артикла, јединица мере, оквирна потребна количина за 12 месеци, оквирна потребна количина за 24 месеца, просечна јединична цена више понуђача, укупна цена без ПДВ-а за 12 месеци, укупна цена са ПДВ-ом за 12 месеци, укупна цена без ПДВ-а за 24 месеца и укупна цена са ПДВ-ом за 24 месеца.

Процењена вредност нафтних деривата, односно горива за моторна возила и лож уља извршена је на основу оквирних количина потрошње засноване на утрошцима из ранијег периода (књиговодствени подаци). За утврђивање процењене вредности набавке коришћене су дневно променљиве тржишне цене моторних возила горива на бензинским станицима (НИС, Кнез петрол, OMV).

Процењена вредност планиране јавне набавке лож уља за грејање домова на Копаонику и дома „Стеван Чолић“ у Београду заснива се на оквирним количинама горива за период од две године, тржишних цена у коју је укалкулисан пораст цена у наредном периоду, као и трошкови превоза енергената до резервоара у домовима.

Уз белешку о извршеној процени вредности планиране јавне набавке добара - путничко возило, достављене су актуелне цене са сајта <https://www.polovniautomobili.com/> као и фотографије аутомобила.

Процењена вредност молерских радова извршена је на основу истраживања тржишта и цене кречења по м², као и увидом у цене на сајтовима других привредних субјеката.

Процењену вредност набавке - Израда идејног пројекта са предмером и предрачуном за извођење радова на покривању кровних површина и санацији фасаде објекта ученичког дома на Копаонику, радова на санацији унутрашњих инсталација ученичких домова, радова на покривању кровних површина и санацији фасаде на објекту РЈ Београд на Копаонику и процењену вредност радова за уређење дворишта у дому „Змај“, утврдио је дипл. грађевински инжењер.

Иако је у свом пословању Ученички центар сваке године вршио анализу тржишних цена, актуелних цена са сајта за набавке добара и услуга који су по својој природи стандардни (нпр. намирнице за исхрану ученика, електрична енергија, хемијских средстава за одржавање хигијене и друго), нису израђене упоредне анализе цена ових добара/услуга из претходних година и текућих цена добијених истраживањем тржишта, а које су могле послужити као основа одређивања процењене вредности предмета набавке. Истраживање тржишта је делимично документовано, процењене вредности дате су у једном износу, није прикупљено довољно информативних понуда, на појединим белешкама нема датума када је вршено истраживање тржишта, већ су исте само потписане.



Све наведено може створити ризик да процењена вредност јавних набавки није увек била објективно одређена.

Ученички центар није доставио доказе о истраживању тржишта, односно која је стварна цена путничког возила Dacia Duster Comfort у тренутку набавке, односно на основу чега је утврдио процењену вредност за набавку половног путничког аутомобила.

За набавку добара - половно путничко возило (ДУ-ЈНМВ-01/20), процену вредности јавне набавке је извршила Служба набавки пре усвајања Плана јавних набавки за 2020. годину, на основу чега је утврђено да се за одређења финансијска средства од 1.300.000 динара без ПДВ-а, може набавити половно возило.

ПЈН Ученичког центра бр. 181-2 од 26. јануара 2021. године предвиђена је набавка добара – намирница за ученички дом на Копаонику (ДУ-ЈНД-02/21), процењене вредности 34.100.000 динара. У Белешци о извршеној процени јавне набавке за исхрану ученика за потребе израде плана јавних набавки у 2021. г. – намирнице за Ученички дом на Копаонику од 16. новембра 2020. године наведено је да су за одређивање процењене вредности коришћене планиране количине (на основу прописаних норматива исхране, броја планираних корисника и планираног јеловника) и просечне цене више понуђача за појединачне артикле (цене из закључених уговора установе, цене других наручилаца и актуелне тржишне цене).

Пре покретања поступка, сачињен је Прилог 1 Процењена вредност ЈН – намирнице за ученички дом на Копаонику на основу спецификације Службе исхране за период важења оквирног споразума од 2 године, Бр. 2/90 од 5. фебруара 2021. године. Укупна процењена вредност је износила 35.992.869 динара.

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке Бр. 2/110 донета је 19. фебруара 2021. године за набавку предметних добара у отвореном поступку набавке процењене вредности од 35.992.869 динара (што је за 5,55% више у односу на процењену вредност из плана ЈН), за период од две године. Предмет набавке обликован је у четири партије: 1 - Свеже месо и месне прерађевине, 2 – Риба и рибљи производи, 3- Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему оброка и 4 – Свеже воће и поврће. Процењена вредност је одређена за сваку партију.

Верзијом 2 Плана јавних набавки Бр. 1263-2 од 14. јула 2020. године предвиђена је набавка добара – хлеба и пекарских производа, процењене вредности 9.980.000 динара, у отвореном поступку (редни број 0013). Покретање поступка је предвиђено у трећем кварталу исте године. Поступак је додат због раскида претходно закључених оквирних споразума и уговора по престанку производње и испоруке добара од стране добављача.

У Белешци о извршеној процени јавне набавке за исхрану ученика за потребе израде плана јавних набавки у 2020. г. хлеб и пекарски производи без датума назначено је да су за одређивање процењене вредности коришћене планиране количине (на основу прописаних норматива исхране, броја планираних корисника и планираног јеловника) и просечне цене више понуђача за појединачне артикле (цене из закључених уговора установе, цене других наручилаца и актуелне тржишне цене).

Одлука о спровођењу отвореног поступка Бр. 2/573 донета је 8. септембра 2020. године за набавку предметних добара у отвореном поступку набавке процењене вредности од 9.980.000 динара, за период од две године. Предмет набавке није обликован по партијама.

Планом јавних набавки Дома ученика средњих школа, Београд, Бр. 181-2 од 26. јануара 2021. године предвиђена је набавка добара – намирница за припрему хране, процењене вредности 11.380.000 динара.

У документу о извршеној процени јавне набавке за исхрану ученика за потребе израде плана јавних набавки у 2021. г. – намирнице за припрему хране од 18. новембра 2020. године) наведено је да су за одређивање процењене вредности коришћене планиране количине (на



основу прописаних норматива исхране, броја планираних корисника и планираног јеловника) и просечне цене више понуђача за појединачне артикле (цене из закључених уговора установе, цене других наручилаца и актуелне тржишне цене).

Пре покретања поступка, сачињен је Прилог 1 Процењена вредност ЈН – намирнице за припрему хране на основу спецификације Службе исхране за период важења оквирног споразума од 2 године, Бр. 2/251 од 28. априла 2021. године. Укупна процењена вредност предметних добара је износила 12.031.400 динара.

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке Бр. 2/332 донета је 13. маја 2021. године за набавку предметних добара у отвореном поступку набавке процењене вредности од 12.031.400 динара (што је за 5,72% више у односу на процењену вредност из плана ЈН), за период од две године. Предмет набавке обликован је у три партије: 1 - Пилеће месо, 2 – Јаја и 3- Конзервисано воће и поврће.

Субјект ревизије је образложио да је разлика између процењене вредности ЈН у Плану и у Одлуци о спровођењу поступка настала као последица повећања тржишних цена појединих ставки, у партијама 1. и 3. (због чега је процењена вредност ових партија повећана), као и смањених количина за партију 2 настале изменама у јеловнику (због чега је смањена и процењена вредност ове партије).

Партија 3 - Конзервисано воће и поврће обустављена је Одлуком о обустави бр. 2/533 од 24. јуна 2021. године. У вези са поновним покретањем обустављене партије, донети су Захтев за јавну набавку бр. 2/574 од 5. јула 2021. године и Одлука о спровођењу поступка јавне набавке бр. 2/575 од 5. јула 2021. године, за набавку у отвореном поступку конзервисаног воћа и поврћа, процењене вредности од 3.891.400 динара (као и у претходном поступку).

ПЈН Ученичког центра бр. 181-2 од 26. јануара 2021. године предвиђена је набавка услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције (УЦ-У-09/21), процењене вредности 6.200.000 динара. Процењена вредност набавке одређена је на основу прикупљених информативних понуда три привредна субјекта добијених на захтев установе.

Одлука о спровођењу отвореног поступка Бр. 2/368 донета је 14. маја 2021. године за набавку предметних услуга у отвореном поступку набавке процењене вредности од 6.200.000 динара за период од две године.



ЗАКЉУЧАК 2. Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у појединим поступцима јавних набавки нису одређени у складу са прописма о јавним набавкама, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке

Циљ је био да утврдимо да ли субјекти ревизије спроводе поступке јавних набавки благовремено и да ли предмете набавки описују на јасан и објективан начин који одговара њиховим стварним потребама, а у циљу постизања најбољег односа цене и квалитета предмета набавке.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- спроводе поступке јавних набавки у складу са Планом јавних набавки,
- описују техничке карактеристике предмета набавке на јасан и објективан начин који одговара стварним потребама наручиоца,
- постављају критеријуме за избор привредног субјекта који су неопходни за извршење јавне набавке и који су у логичкој вези са предметом набавки.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Ученички центар је спроводио поступке јавних набавки у роковима предвиђеним Планом јавних набавки.

Интерним актима, Ученички центар је уредио да се техничке спецификације предмета набавке сачињавају на основу резултата истраживања и анализе тржишта у сарадњи са Службом набавки. У 2020/2021. години Ученички центар није доставио документа из којих би се могло потврдити да су техничке спецификације усаглашене уз консултацију са иницијаторима набавки и да исте одговарају стварним потребама. Техничке спецификације предмета набавке у већини спроведених поступка ЈН су сачињене тако да јасно описују предмет набавке, осим код поступака набавке путничких аутомобила (ново и половно), чије карактеристике не представљају објективну потребу наручиоца, а дефинисане су тако да фаворизују одређеног понуђача. Наведено поступање, без успостављене сарадње свих учесника у планирању техничких спецификација предмета набавке може створити ризик да техничке спецификације (квалитет) одређеног предмета набавке неће увек одговарати стварним потребама наручиоца, што може утицати на ефикасност поступка ЈН.

Иако је интерним актима уредио да лице именовано за спровођење поступка/комисија одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у поступку ЈН у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта, Ученички центар није документовао ове активности. Код појединих поступака ЈН (половно путничко возило) нису одређени додатни услови за учешће у поступку који се односе на технички капацитет, док су у појединим поступцима (услуга израда студије о систему грејања, санитарне воде соларним колекторима, намирнице за ученички дом на Копаонику, хлеб и пекарски производи, услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције, радова на уређењу терена за спортско-рекреативне активности у дому ученика „Карађорђе“ и радова на изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкције постојећих терена са пешачком стазом у дому „Змај“) захтевни додатни услови, односно критеријуми за избор привредног субјекта који се не могу довести у јасну логичку везу са предметом набавке, без навођења конкретног разлога за такво поступање. Наведено



поступање ствара ризик ограничења конкуренције и постизања веће ефикасности у поступцима набавке.

Налаз 2.1: Ученички центар је спроводио поступке јавних набавки у роковима предвиђеним Планом јавних набавки

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор до дели у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке.⁴⁹

Ефикасност подразумева спровођење поступака јавних набавки на начин који обезбеђује благовремено закључење и реализацију уговора о јавној набавци, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке. Од ефикасности у доброј мери зависи и обављање делатности наручиоца, као и задовољења потреба крајњих корисника.⁵⁰

Ученички центар је интерним актом уредио да се у складу са Извештајем о поступку јавне набавке, лице за јавне набавке, које је добило иницијално Захтев за покретање набавке на обраду, стара о тачности података и сачињава предлог Одлуке о додели уговора/предлог Одлуке о закључењу оквирног споразума / предлог Одлуке о обустави поступка јавне набавке, односно предлог Одлуке о искључењу кандидата.

Предлог одлуке пре достављања одговорном лицу Ученичког центра, парафира лице за јавне набавке које обрађује предмет и руководиоца Службе набавки.

Предлог одлуке доставља се одговорном лицу Ученичког центра на потписивање.

Потписана одлука се објављује на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Чланом 66. Правилника о ЈН из 2020. године уређено је да је поступање у законским роковима и према процедури за закључење уговора у надлежности запослених у Служби набавки, који су обавезни да овлашћено лице за доношење одлука и закључење уговора благовремено обавесте о наступању законских услова за закључење.

У поступку ревизије, код узоркованих поступака јавних набавки, утврдили смо да поступак ЈН започиње доношењем одлуке о покретању поступка од одговорног лица, а окончава се закључењем уговора о ЈН.

Чланом 41. Правилника о ЈН из 2020. године, утврђено је да је сваку појединачну радњу у поступку набавке, одговорно лице за њено спровођење, издаје писани или електронски налог са упутством лицу запосленом на пословима набавки. Лице из става 1. овог члана дужно је да изврши налог одговорног лица, у складу са упутством које је дато у налогу, осим у случају када је дати налог у супротности са Законом. У случају из става 2. овог члана, лице запослено на пословима набавки дужно је да одбије извршење таквог налога и о томе обавести одговорно лице на исти начин на који је добило налог.

Планом ЈН из 2020. године, дефинишу се оквирни датуми покретања поступка, закључења уговора и извршења уговора о ЈН, како би се обезбедио континуитет у пословању установе и остваривање постављених циљева набавке.

План ЈН за 2021. годину, не садржи дефинисање оквирних датума за закључење и извршење уговора, већ само оквирно време покретања поступка, односно назначени квартал.

У поступку ревизије, код узоркованих поступака јавних набавки, утврдили смо да је субјект ревизије покретао поступке ЈН у складу са Планом ЈН за дату годину. Такође закључивање уговора о ЈН било је у складу са оквирним датумима наведеним у Плану ЈН за

⁴⁹ Члан 9 став 2 ЗЈН (1) и члан 6 став 2 ЗЈН (2)

⁵⁰ Коментар ЗЈН (2)



2020. и 2021. годину. На основу наведеног се може закључити да је Ученички центар испоштовао дефинисану динамику спровођења поступка ЈН.

Налаз 2.2: Техничке спецификације предмета набавке у појединим поступцима (половно и ново путничко возило) не представљају објективну потребу наручиоца и дефинисане су тако да фаворизују одређене понуђаче, што је могло имати утицај на постизање веће ефикасности у поступцима набавке

ЗЈН је детаљније прописао начин сачињавања техничких спецификација предмета набавке у делу Техничке спецификације у којима је прописао општа правила о техничким спецификацијама, начин одређивања техничких спецификација, коришћење техничких спецификација као и коришћење ознака приликом састављања техничке спецификације.⁵¹

Техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују се тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.).⁵²

Одређивањем техничких спецификација наручилац жели бити сигуран да ће добити оно што му је потребно при чему мора посебно водити рачуна да не дискриминише већи број потенцијалних понуђача, односно неоправдано у великој мери искључи конкуренцију.⁵³ Приликом описа техничких спецификација, наручиоци морају да воде рачуна да оне представљају објективну потребу наручиоца и не смеју да буду дефинисане да фаворизују једног понуђача.⁵⁴ Са друге стране, објективност у опису техничких спецификација не значи ни да наручилац дефинише техничке спецификације тако да сви привредни субјекти који се баве предметом јавне набавке могу да испуне захтеве наручиоца. Треба наћи меру између објективних потреба наручиоца и обезбеђивања конкуренције, што значи да не сме да постоји неоправдана дискриминација понуђача преко техничких спецификација.⁵⁵

Сходно наведеном, техничке спецификације не могу бити усмерене ка избору одређеног понуђача, или одређеног произвођача, већ морају бити описане на објективан начин који одговара потребама наручиоца (намена и примена предмета набавке) и који је као такав у складу са понудом на тржишту.

Предлагач набавке би требало да дефинише основне минималне техничке карактеристике - спецификације које предмет јавне набавке мора да задовољи и које га ближе одређују (особине, квалитет, структура и друго). Наведено је значајно, имајући у виду да се процењена вредност набавке утврђује узимајући у обзир цене за тражени квалитет, односно минималне спецификације предмета. Основне техничке карактеристике служе као основ (оквир) за израду детаљнијих техничких спецификација које чине саставни део конкурсне документације за предметну набавку и коју сачињава лице или именована комисија за спровођење ЈН.⁵⁶

У складу са Планом јавних набавки, Иницијатор набавке или друго лице из става 2. овог члана, попуњава Захтев за ЈН подацима који су у његовој надлежности (одређивање предмета ЈН, предлог стручних лица за именовање у комисију и њихово стручно образовање тј. назив радног места односно звање, техничке спецификације, предлог критеријума за избор привредног субјекта, и др.) и попуњен и потписан доставља електронским путем (e-mail) или

⁵¹ Члан 70 до 74 ЗЈН (1) и члан 98 до 104 ЗЈН (2).

⁵² Члан 98 ЗЈН(2)

⁵³ Коментар ЗЈН (1), страна 251 и 252

⁵⁴ Члан 70 ЗЈН (1)

⁵⁵ Коментар ЗЈН, стране 286-287

⁵⁶ Пример добре праксе из интерног акта једног КЈС/коментар ЗЈН



непосредним путем Служби набавки, где исти добија посебан деловодни број (члан 44, став 4 Правилника о ЈН из 2020. године).

Чланом 54. Правилника, Ученички центар је уредио да након извршене оцене понуда чланови комисије предложени од Иницијатора набавке, тј. стручна лица за конкретни предмет јавне набавке, сачињавају Извештај о прегледу и оцени понуда у делу техничких односно уже стручних карактеристика и захтева, нарочито у делу прихватљивости са становишта карактеристика из техничке спецификације.

Комисија је овлашћена да даје сугестије Иницијатору набавке или стручно-техничком лицу у вези техничке спецификације, о чему исти морају да се изјасне и по потреби изврше одговарајуће корекције (члан 59, став 3).

Комисија може извршити измену техничких спецификација уз консултацију са Иницијатором набавке (члан 62, став 5).

У ревидираним поступцима ЈН, осим поступка набавке добра – путничко возило (ДУ-ЈНД-03/21), предмети набавки су описани кроз техничке спецификације на јасан и објективан начин који одговара стварним потребама Ученичког центра.

У поступку ревизије у вези са набавком половног путничког возила, ДУ-ЈНМВ-01/20, од субјекта ревизије је захтевано да образложи на основу чега је одлучено да се набави половно путничко возило у 2020. години, ко је извршио процену за предметну набавку, као и на основу чега је одлучено да годиште половног аутомобила буде не старије од 2014. године. Субјект ревизије се у вези са наведеним није изјаснио.

У поступку ревизије, код узоркованог поступка добра путничко возило (1 комад), ДУ-ЈНД-03/21 утврђено је:

На Порталу јавних набавки, у одељку Јавног позива у делу „Општи подаци о предмету набавке“, Ученички центар је навео да је у питању ново путничко возило за потребе Дома ученика „Београд“ на Копаонику.

Техничка спецификација која чини саставни део конкурсне документације је израђена са детаљним описом путничког аутомобила који се набавља. Саставни део спецификације је и додатна опрема која утиче на повећање вредности аутомобила.

У оквиру техничке спецификације предмета јавне набавке одређене су карактеристике приказане у Табели број 4.

Табела број 4: Преглед техничке спецификације за путнички аутомобил

1	Тип возила	путничко
2	Облик каросерије	SUV
3	Врста погонског горива	дизел
4	Радна запремина мотора	145-1500 cm ³
5	Генерација мотора	Еуро 6
6	Снага мотора	од 84-90 kw
7	Тип мењача	мануелни, 6 брзина
8	Кочнице	ABS, диск/добош
9	Тип погона	4x4
10	Број врата	5 (пет)
11	Број седишта	5 (пет)
12	Боја каросерије	металик беж
13	Запремина резервоара за гориво	50 литара
14	Дужина возила	4300-4350 mm
15	Висина возила	1650-1700 mm
16	Ширина возила без ретровизора	1800 -1820 mm
17	Запремина пртљажника	400 - 420 l
18	Димензија точкова (фелини)	215/65 R 16
19	Максимална потрошња комбиноване вожње	5.00 - 5.7l
20	Клиренс минимум	200 mm
21	Максимална дозвољена маса	од 1930 до 1940 kg
22	Блокада задњег диференцијала	Да



Такође, наведена је и додатна опрема за возило које се набавља: наслони за главу на свим седиштима, ваздушни јастуци за возача и сувозача, бочни ваздушни јастуци, ABS + систем помоћи при наглом кочењу, систем за контролу стабилности у возилу (ESP), електро подесиви и грејани спољашњи ретровизори, индикатор притиска у пнеуматичима, самозакључавање возила у вожњи, серво управљач, фелне 16, систем Start-Stop, мануелни клима уређај, даљинско централно откључавање/закључавање врата, електрични подизачи предњих стакала, грејање задњег стакла са брисачем, 12 V утичница, предња светла за маглу аутоматска LED дневна светла, помоћ при кретању на узбрдици, радио, MP3, AUX, Bluetooth, USB командама на управљачу, возачево седиште и управљач подесиви по висини, резервни точак, темпомат и лимитер брзине, функција ECO MODE, систем за помоћ при вожњи низбрдо (HDC), подсетник сигурносног појаса возача и сувозача, три наслона за главу позади, припрема за дечије седиште, управљач подесив по висини и дубини, даљинско централно закључавање, путни рачунар, задњи паркинг сензори, навигациони уређај и камера за вожњу у назад.

Каталог понуђача је достављен као саставни део понуде број: 171 од 15. марта 2021. године. У техничкој спецификацији је наведено да се набавља аутомобил металик беж боје. У каталогу је наведено да при куповини било ког модела Dacia, доплата за металик беж (Dune bež) боју износи од 450 евра (која такође представља ограничавајући фактор у обезбеђивању конкуренције). Цене у каталогу наведене су у еврима, а плаћање је у динарској противвредности. У цену возила је урачуната царина, царинске дажбине, сви зависни трошкови и ПДВ, до складишта продавца. У основну цену није урачуната додатна опрема.

У поступку ревизије достављен је рачун – отпремница број 300193 од 2. априла 2021. године на основу кога је извршено плаћање за наведени аутомобил. Уговор о купопродаји путничког аутомобила закључен је 22. марта 2021. године, између Ученичког центра (наручилац) и Хит ауто доо Београд (добављач), предмет набавке је купопродаја добра – путничко возило марке Dacia Duster Comfort 1.5 dci 115 ks 4x4 и ближе је одређен понудом добављача број 171 од 15. марта 2021. године. Цена возила износи 1.918.483 динара без ПДВ-а, односно 2.302.180 динара са ПДВ-ом. У укупну цену је урачуната и уградња куке за приколицу по стандардима Европске уније и атестом АМСС.

На рачуну је исказана укупна цена путничког возила са додатном опремом, па се из истог не може утврдити и која је основна цена путничког аутомобила а који износ се односи на додатну опрему, и да ли је иста уграђена приликом наведене набавке.

У захтевима за специфичне карактеристике возила која су била предмет јавне набавке, делови карактеристика за возило практично су преписани из каталога за возило Dacia.

Увидом у услове из техничке спецификације и претраживањем података на интернету о карактеристикама аутомобила, утврдили смо да постављеним условима у конкурсној документацији (у оквиру техничке спецификације) није широком кругу понуђача омогућено да поднесу одговарајуће понуде. Истицање одређеног производа супротно је ЗЈН, јер потенцијално ограничава конкуренцију, с обзиром да се смањује круг понуђача који су у могућности да понуде аутомобил одговарајућих карактеристика, а што потврђује пристизање једне понуде у спроведеном поступку.

Чланом 6. ЗЈН (2) је прописано да је наручилац дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава.

Осим начела економичности, Ученички центар није поступио ни у складу са чланом 7. ЗЈН, којим је прописано да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, као и да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а



нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 100. ЗЈН (2) је прописано да техничке спецификације не могу да упућују на посебну марку или извор или одређени процес који карактерише производе или услуге које пружа одређени привредни субјект или на жигове, патенте, врсте или одређено порекло или производњу, које би за последицу имало давање предности или елиминисање одређених привредних субјеката или одређених производа, осим ако предмет уговора то оправдава.

Налаз 2.3: Ученички центар није у појединим поступцима јавних набавки документовао активности у вези са одређивањем критеријума, док је у конкурсној документацији у појединим поступцима ЈН одредио додатне услове и критеријуме за избор привредног субјекта који се не могу довести у јасну логичку везу са предметом набавке

Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке⁵⁷, односно критеријуми за избор привредног субјекта односе се на:

- Испуњеност услова за обављање професионалне делатности,
- Финансијски и економски капацитет и
- Технички и стручни капацитет.

Наручилац одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, односно утврђује критеријуме за избор привредног субјекта, увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Приликом одређивања додатних услова или критеријума за избор привредног субјекта, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци. Додатни услови и критеријуми за избор морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Ако наручилац одреди додатне услове или критеријуме за избор, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања.⁵⁸

Додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, односно критеријуме за избор привредних субјеката, наручилац не мора да тражи и они првенствено зависе од предмета јавне набавке. Уколико се наручилац определи да их ипак тражи (све или неке од њих) те критеријуме мора јасно да дефинише и одреди у конкурсној документацији. Њих ће наручилац захтевати увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Смисао одређивања критеријума за избор привредног субјекта јесте да наручилац буде сигуран да ће уговор закључити са понуђачем који има капацитете да успешно реализује предметни уговор, односно да одбије све понуде понуђача који тражене капацитете немају. Приликом одређивања минималних капацитета понуђача као критеријума за избор привредног субјекта, наручилац је дужан да води рачуна да тако одређени критеријуми буду у логичкој вези са предметом јавне набавке и сразмерни предмету набавке. Такође, дужан је да води рачуна да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће понуђач бити способан да изврши уговор о јавној набавци, али не више од тога.⁵⁹

⁵⁷ Чланом 76. ЗЈН (1) била је прописана могућност наручиоцу за одређивање додатних услова за учешће у поступку јавне набавке и то у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета, док су чланом 114. ЗЈН (2) прописује могућност постављања наведених критеријума за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке.

⁵⁸ Члан 76 ЗЈН (1) и 114 ЗЈН (2).

⁵⁹ Коментар ЗЈН (1) страна 269 и Коментар ЗЈН (2) стране 331-332.



Такође, наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, као и да не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај.

Наручилац је дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне. Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.⁶⁰ То значи да захтеви не могу да превазилазе оно што је неопходно за постизање постављеног циља (по правилу се не може тражити већи број кадрова уколико се уговор може извршити и са мањим бројем).

Стога, наручилац не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских услова и критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 61. Правилника о ЈН из 2020. године уређено је да се критеријуми за избор привредног субјекта предлажу од стране Иницијатора набавке у самом Захтеву за јавну набавку – у техничкој спецификацији која чини саставни део Захтева за јавну набавку, увек када је то потребно, имајући у виду предмет јавне набавке. Стручну и консултативну помоћ, у делу предлагања критеријума за избор привредног субјекта, Иницијатору набавке пружа Служба набавки.

Критеријуми за избор привредног субјекта морају да буду у логичкој вези са предметном јавне набавке и сразмерни предмету набавке.

Комисија у сарадњи са Службом набавки врши преиспитивање оправданости одређених критеријума од стране Иницијатора набавке, и врши корекцију истих уколико одступају од одредби члана 114. став 4. ЗЈН (2), односно уколико нису у логичној вези са предметом набавке, односно нису сразмерни предмету набавке.

Необавезне услове за искључење привредних субјеката предвиђене чланом 112. ЗЈН (2), такође уз стручну и консултативну помоћ Службе набавки, предлаже, односно на њихову примену упућује таксативно их наводећи, Иницијатор набавке у Захтеву за јавну набавку. Комисија у сарадњи са Службом набавки испитује основаност примене тзв. необавезних услова за искључење привредних субјеката.

У наставку дајемо кратак опис захтеваних услова/критеријума за избор привредних субјеката у поступцима ЈН спроведених у 2020. и 2021. години.

Услуга израде студије о систему грејања санитарне воде соларним колекторима (ДУ-ЈНМВ-02/20) Одлуком о покретању поступка јавне набавке мале вредности (број: 2/189 од 10. марта 2020. године) покренут је поступак јавне набавке ЈН: ДУ-ЈНМВ-02/20 Израда студије о систему грејања санитарне воде соларним панелима. Конкурсном документацијом у делу IV Услови за учешће у поступку јавне набавке тачка 1.2 Наручилац захтева додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, дефинисане чл. 76. Закона, и то:

- да располаже неопходним пословним капацитетом: да је у периоду од претходних 5 (пет) година (2015,2016,2017,2018. и 2019.) заједно са 2020. годином до дана објављивања позива за подношење понуда на порталу јавних набавки, израдио најмање 4 (четири) Елабората или Студије из области предмета јавне набавке - Коришћење соларне енергије у примени соларних система и

- да располаже неопходним кадровским капацитетом: да у моменту подошења понуде има радно ангажована лица и то: најмање 2 (два) доктора техничких наука, од чега најмање једног из области инжењерства заштите животне средине.

⁶⁰ Члан 10 ЗЈН (2).



Наведени поступак је обустављен због тога што није достављена ни једна понуда. Ученички центар је поново покренуо поступак јавне набавке мале вредности (Одлуком о покретању поступка јавне набавке мале вредности број: 2/278 од 11. маја 2020. године) за исти предмет јавне набавке, са истом процењеном вредношћу и истим условима за учешће понуђача у поступку набавке а да претходно није истражио тржиште и преиспитао услове за учешће понуђача у смислу да тако постављени услови не дискриминишу понуђаче, односно не ограничавају конкуренцију. Након споведеног поступка, изабран је понуђач у заједничкој понуди ТМФ 2005 д.о.о, Београд и AVILA PROJECT, Нови Сад.

У поступку ревизије затражено је образложење субјекта ревизије о захтеваном кадровском капацитету у поступку јавне набавке услуга мале вредности ДУ-ЈНМВ-03/20 израда студије о систему грејања санитарне воде соларним колекторима.

Ученички центар се изјаснио да је студија која је била предмет јавне набавке веома значајан (кровни) документ за Установу, а израда оваквог стратешког документа као што је познато подразумева методолошки мултидисциплинарни приступ који одговара највишем нивоу учења и образовања (доктор наука). Сагледавање могућности примене соларне енергије за Установу није само питање искоришћења обновљивих извора енергије већ и захтев за оптималним искоришћењем природних ресурса, достизањем енергетске ефикасности, оправданошћу инвестирања као и стратешке (дугорочне) процене ризика од негативних утицаја на животну средину. Субјект ревизије се у наставку изјаснио да је за стварање оваквог документа неопходна синергија научних искустава/истраживања у различитим областима: енергетика, животна средина, економија, право и филозофија. Даље је образложено да овако комплексан приступ не одговара нивоима техничких знања какве поседују нпр. рангови инжењера реализатора већ се ради о научно-истраживачком раду за који су квалификовани доктори наука из различитих области као неодвојив део савременог приступа енергетској политици. Субјект ревизије је напоменуо да је исти или сличан захтев у погледу неопходног кадровског капацитета садржан у великом броју других јавних набавки објављених на Порталу јавних набавки чији је предмет била израда сличних синтезних елабората-студија.

За израду студија и елабората који су саставни део пројектно техничке документације за инфраструктурне пројекте од државног значаја нису тражени овакви услови (доктори наука) већ лиценцирани инжењери тражених области. Такође, за такве пројекте је неопходна израда студије о процени утицаја на животну средину а лице квалификовано за израду студије о процени неопходно је да има високу стручну спрему одговарајућег смера и најмање пет година рада у струци или звање одговорног пројектанта.

Надаље, чланом 19. Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да студију о процени утицаја може да израђује правно лице и предузетник ако је уписано у одговарајући регистар за обављање делатности пројектовања, инжењеринга и израде студија и анализа (став 1.), да се за израду студије о процени утицаја образује мултидисциплинарни тим састављен од лица која поседују доказ о квалификацији за израду студије о процени утицаја, односно области које су предмет студије у чијој изради учествују (став 2.), а да је лице квалификовано за израду студије о процени утицаја ако има високу стручну спрему одговарајућег смера и најмање пет година рада у струци или звање одговорног пројектанта (став 3.). Постављање наведених услова имало је за последицу обуставу поступка јер није било поднетих понуда, као и могуће ограничење конкуренције у поновљеном поступку.

Ученички центар се одлучио за набавку половног путничког возила са образложењем да је економичнија и у складу са потребама и специфичностима дислоцираног објекта дома РЈ „Београд“ на Копаонику, где се превоз запослених и ученика, робе и пртљага претежно обавља на планинском подручју по лошим путевима и у зимским условима.



У Конкурсној документацији за јавну набавку добара: путничко возило, ЈНМВ - ДУ-ЈНМВ-01/20, у делу Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке тражени су следећи услови наведени у Табели број 5 који су и достављени.

Табела број 5: Додатни услови за учешће у поступку

Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке из члана 76. ЗЈН	
Услови	Докази које треба приложити сагласно члану 77. ЗЈН
Да понуђач располаже неопходним пословним и техничким капацитетом и то: 1.1. за понуђено возило мора бити обезбеђен овлашћени сервис на територији Града Београда.	Доказује се: 1.1. Попуњен и потписан „Образац изјаве понуђача о обезбеђеном овлашћеном сервису за понуђено возило на територији Града Београда“
1.2. да понуђач у свом власништву има вучно возило- шлеп за превоз возила за сервис	1.2. очитана саобраћајна дозвола вучног возила која је важећа на дан отварања понуда

Конкурсном документацијом је предвиђено да понуђач у свом власништву има вучно возило за превоз возила за сервис, где се као доказ прилаже очитана саобраћајна дозвола вучног возила која је важећа на дан отварања понуда.

Конкурсном документацијом није предвиђена и очитана саобраћајна дозвола возила које се набавља, као доказ из кога би се видели подаци о власнику и кориснику возила (регистарска ознака возила, датум прве регистрације у Србији, датум издавања саобраћајне дозволе, презиме и име власника (фирма, односно назив правног лица), пребивалиште (седиште) и адреса власника возила (фирма, односно назив правног лица), марка возила, тип возила, модел возила, број шасије, радна запремина мотора, број места за седење и друго).

Без очитне саобраћане дозволе не може се тврдити ни да ли су испуњени услови из Техничке карактеристике половног путничког возила, која је састави део конкурсне документације:

- Тип возила: путничко - теренско - Врста погонског горива: дизел - Генерација мотора: мин. Еуро 5 - Тип мењача: мануелни 6 степени - Тип погона: на сва 4 точка (4x4) - Број врата: 5 (пет) - Број седишта: 5 (пет) - Боја каросерије: основна бела - Радна запремина мотора: од 1950cm³ до 2.000cm³ - Снага мотора: од 100kw до 105kw - Дужина возила: макс. 4.250mm - Запремина пртљажника: минимално 400l (усправна седишта) - Међуосовинско растојање: макс. 2.600mm - Пређени број километра: макс.120.000km - Клиренс: макс.200 mm - Година производње: не старије од 2014. године.

Комисија је донела Извештај о стручној оцени понуда, у ком је констатовала да је понуђач испунио све обавезне и додатне услове одређене конкурсном документацијом, као и да је понуђач доставио проспект са фотографијама и техничким карактеристикама понуђеног добра како је захтевано конкурсном документацијом на основу чега је утврђена усаглашеност понуђеног добра са техничком спецификацијом предмета јавне набавке.

Нејасно је на који начин је Комисија потврдила тражене карактеристике из техничке спецификације, уколико саобраћајна дозвола за набављени половни аутомобил није тражена и достављена у поступку набавке.

Набавка услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције (УЦ-У-09/21) У складу са предметом набавке, а у вези са обавезом поседовања одређеног овлашћења, односно дозволе надлежног органа за обављање делатности која је предмет набавке, установа је захтевала од понуђача да доставе решења Министарства здравља којим се утврђује да понуђач испуњава прописане услове за обављање делатности дезинфекције, дезинсекције и дератизације у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести и решења надлежног министарства – Управе за ветерину којим се утврђује да понуђач испуњава прописане услове за обављање делатности дезинфекције, дезинсекције и дератизације у складу са Законом о ветеринарству.

У оквиру критеријума за избор привредног субјекта, поред осталог, утврђени су критеријуми који се односе на технички и стручни капацитет и то: да понуђач има запослена или радно ангажована лица од којих најмање: једног лекара специјалисту епидемиологије или



хигијене, три инжењера санитарне или еколошке струке, три техничара санитарне струке, шестог или четвртог степена, једног доктора ветеринарске медицине (дипл. ветеринара) са положеним стручним испитом, два ветеринарска техничара четвртог степена, а сви запослени и радно ангажовани морају бити оспособљени за обављање послова ДДД.

Чланом 3. став 1. тачка 1) и 2) Правилника о условима за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације⁶¹ прописано је да за обављање послова дезинфекције, дезинсекције и дератизације здравствене установе, друга правна лица и предузетници морају имати најмање једног доктора медицине специјалисту епидемиологије или доктора медицине специјалисту хигијене, и најмање једног струковног санитарно-еколошког инжењера или вишег санитарног техничара и најмање једног санитарно-еколошког техничара.

Као што је описано, Ученички центар је одредио додатне услове за учешће у предметном поступку и то: три инжењера санитарне или еколошке струке, три техничара санитарне струке, шестог или четвртог степена, једног доктора ветеринарске медицине (дипл. ветеринара) са положеним стручним испитом, два ветеринарска техничара четвртог степена, а сви запослени и радно ангажовани морају бити оспособљени за обављање послова ДДД, што је више од услова прописаних описаним правилником.

Субјект ревизије је образложио да су критеријуми утврђени у складу са предметом и великим обимом услуга које у току године треба извршити, „за шта је потребан и адекватан кадровски капацитет.“ У наставку је истакнуто да су критеријуми утврђени тако да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке, из разлога: вршења ДДД услуга, на укупној површини смештајног и канцеларијског простора од 11.536,49 м² (два пута годишње), односно у кухињским капацитетима укупне површине 1.755,50 м² (четири пута годишње); превентивног антиалергијског тестирања у свим радним јединицама установе на територији Београда (које примају 1.200 ученика) два пута годишње, односно за радну јединицу на Копаонику (пред зимску сезону) једном годишње; услуга сузбијања крпеља се спроводи два пута годишње на површини од 50м². Уз истицање обавезе установе у вези са прописаним мерама за сузбијање епидемије изазване вирусом Covid 19, „у циљу обезбеђивања квалитетног извршења услуга и обезбеђивања оптималних услова за живот и рад великог броја ученика и запослених који бораве у ученичким домовима“, Ученички центар Београд закључује да је захтеван кадровски капацитет у вези са предметном набавком који јесте у складу са обимом, техничким карактеристикама услуга које је потребно извршити.

У заједничкој понуди групе понуђача „Висан“ д.о.о., Београд и „Висан“ Завод за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију, Београд достављени су тражени докази.

Критеријуми за избор привредног субјекта за набавку предметних услуга су јасно образложени, али нису неопходни су за конкретну набавку и нису сразмерни предмету који се набавља.

У оквиру критеријума за избор привредног субјекта, за набавке радова спроведене у 2020. и 2021. години, Ученички центар је захтевао различите додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, односно критеријуме за избор привредног субјекта који су приказани у Табели број 6.

⁶¹ „Службени гласник РС“, број: 3/2017



Табела број 6: Додатни услови за учешће у поступку набавке / Критеријуми за избор привредног субјекта

Додатни услови за учешће у поступку набавке / Критеријуми за избор привредног субјекта	
Јавна набавка	
Радови на уређењу терена за спортско - рекреативне активности ученика у дому Карађорђе ДУ-ЈНР-04/20	Радови на изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкција постојећег терена са пешачком стазом у дому "Змај" - УЦ-Р-11/21
1	Пословни капацитет
<p>Да понуђач располаже неопходним ПОСЛОВНИМ КАПАЦИТЕТОМ и то:</p> <p>Да понуђач има уведен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систем менаџмента квалитетом: ISO 9001:2015 или одговарајући -систем заштите животне средине: ISO 14001:2015 или одговарајући - систем енергетског менаџмента: ISO 50001:2011 или одговарајући -систем менаџмента континуитетом пословања: ISO 22301:2012 или одговарајући -систем квалитета код заваривања металних материјала: ISO 3834-2 или одговарајући -систем безбедности информисања: ISO 27001:2013 -систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду: ISO 45001 (или OHSAS 18001:2007) или одговарајући 	<p>Да привредни субјект има уведен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систем менаџмента квалитетом: ISO 9001:2015 или одговарајући - систем енергетског менаџмента: ISO 50001:2011 или одговарајући -систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду: ISO 45001 (или OHSAS 18001:2007) или одговарајући - систем менаџмента континуитетом пословања: ISO 22301:2012 или одговарајући -Да аутономни уређај за локално гашење пожара на бази аеросола, предвиђен на позицији број 13 д, техничке спецификације који нуди понуђач, поседује: - Међународни сертификат контролног тела који се односи на највиши ниво акредитације који између осталог обухвата и аспект сигурности производа (опреме понуђеног система дојаве и гашења пожара) и испуњава стандард ISO 90001- 2015 за дизајн, склапање и и безбедно руковање производа и - Гаранцију квалитета произвођача опреме
2	Образовне и стручне квалификације
<p>Да понуђач располаже неопходним КАДРОВСКИМ КАПАЦИТЕТОМ и то:</p> <p>Привредни субјект-понуђач мора имати најмање 10 (десет) запослених/радно ангажованих лица од којих:</p> <ul style="list-style-type: none"> -најмање 1 (једног) дипломираног инжењера са лиценцом 400 или 401 или 410 или 411 или 800 – одговорни извођач грађевинских, односно грађевинско-занатских радова, - најмање 1 (једног) инжењера са лиценцом 450 и - најмање 1 (једно) радно ангажовано лиценцирано лице за безбедност и здравље на раду. 	<p>Да понуђач располаже неопходним КАДРОВСКИМ КАПАЦИТЕТОМ и то:</p> <p>Привредни субјект-понуђач мора имати најмање 10 (десет) запослених/радно ангажованих лица од којих :</p> <ul style="list-style-type: none"> -најмање 1 (једног) дипломираног инжењера са лиценцом 400 или 401 или 410 или 411 или 800 –одговорни извођач грађевинских, односно грађевинско-занатских радова, - најмање 1 (једног) инжењера са лиценцом 450-одговорни извођач радова електроенергетских инсталација ниског и средњег напона и - најмање 1 (једно) радно ангажовано лиценцирано лице за безбедност и здравље на раду.
3	Технички капацитет
<p>Да понуђач располаже неопходним ТЕХНИЧКИМ КАПАЦИТЕТОМ и то:</p> <p>Да понуђач поседује или користи минимум:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 (једно) лако доставно возило носивости до 1t; -1 (један) камион носивости до 25t; -1 (једну) машину за комбиновани ископ, комбинирку; -1 (једне) макасте платформе са висином дизања од минимум 10м -1 (један) рото – телехендлер са висином дизања од минимум 10м 	<p>Да је привредни субјекат - понуђач у последње две године (2019. и 2020.) реализовао најмање два уговора на уређењу дворишта, простора за рекреацију, спортских терена, паркинга у укупној вредности од најмање 10.000.000,00 динара без ПДВ-а</p>
4	ДРУГИ ДОДАТНИ УСЛОВИМА и то:
<p>Доказује се:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1. Узорак аеросолног уређаја (IX – инсталација осветљења, позиција 19. у Табели 1. – Техничке спецификације, поглавље 3 конкурсне документације) 5.2. Узорак бехатон плоча (IV – пешачка стаза, позиција 4. и VII – летњиковца, позиција 4 у Табели 1. – Техничке спецификације, поглавље 3 конкурсне документације) 5.3. Узорак тартана (VI – теретана на отвореном, позиција 4. у Табели 1. – Техничке спецификације, поглавље 3 конкурсне документације) 	<p>Алати, погонска или техничка опрема</p> <p>Да привредни субјекат -понуђач поседује:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 (једно) лако доставно возило носивости до 1 тоне, - мобилну радну скелу, атестирану, за рад на висини и - ситан ручни алат (бушилице, штемарице, брусилице ...)

Ученички центар се изјаснио да сличности и разлике између додатних услова, односно критеријума за квалитативни избор и привредног субјекта у поступцима јавних набавки уређење терена за спортско - рекреативне активности ученика у дому „Карађорђе” (ДУ-ЈНР-04/20) и радови на изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкције постојећег терена са пешачком стазом у ученичком дому „Змај”(УЦ-Р-11/21) проистичу из следећих разлога:

„Јавна набавка ДУ-ЈНР-04/20 сироведена је на основу претходног Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС" број 124/12: 14/15 и 68/15), а јавна набавка УЦ-Р-1 1/21 на основу одредби новог Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС", број 91/2019);



Предмети јавних набавки по садржини и обиму нису у потпуности исти али су слични. Имајући у виду сличност предмета јавне набавке радова и њиховог обима, највећи број „додатних услова“ односно „критеријума за квалитативни избор привредног субјекта“ је исти или сличан, као што су: захтевани број радно ангажованих лица (10), њихова квалификациона структура-један дипл.и инжењер са наведеним лиценцама, лице за безбедност и здравље на раду; Затим, захтевани сертификати сатандарда - ИСО 9001, 14001, 50001, 45001: Захтеви у вези са аутономним уређајем за гашење пожара на бази аеросола (у јавној набавци ДУ-Ј1П-04/20 - део IX. позиција 19. Техничке спецификације, а у јавној набавци УЦ-Р-11/21 - позиција 13d Техничке спецификације). Поред наведених истих и остали услови су веома слични.

У конкурсној документацији за јавну набавку ДУ-ЈНР-04/20 од додатних услова је између осталог тражено и да понуђач поседује „једне маказасте платформе са висином дизања од мин. 10 м“ и „1 рото телехендлер са висином подизања од мин. 10 м“ јер су техничком спецификацијом - предмером и предрачуном радова у делу 1X-обухваћени радови „Инсталација осветљења“ за чије извођење је неопходна захтевана опрема за рад на висини. За разлику од јавне набавке ДУ- ЈНР-04/20, ова позиција радова није предвиђена у техничкој спецификацији јавне набавке УЦ- Р-1 1/21“.

Упоредним прегледом додатних услова и критеријума за избор у поступку набавки утврђене су разлике у техничком капацитету, односно као услов техничког капацитета у 2020. години тражено да понуђач располаже и 1 (једним) камионом носивости до 25t, као и да располаже машином за комбиновани ископ, комбинирку, док је у 2021. години као услов за технички и стручни капацитет наведен услов: да је привредни субјект - понуђач у последње две године (2019. и 2020.) реализовао најмање два уговора на уређивању дворишта, простора за рекреацију, спортских терена, паркинга у укупној вредности од најмање 10.000.000 динара без ПДВ-а.

Како је у предметној набавци понуду поднео само један понуђач, уговор је закључен 20. јула 2020. године, изабрана је заједничка понуда „Emregion company“ doo, Београд – Борча и „Dupex“ DOO Борча – Београд (Споразум о заједничком извршењу јавне набавке), док је у 2021. години изабрани добављач био „Emregion company“ doo, Београд – Борча.

Навођење различитих услова у погледу додатних услова или критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, за скоро исте набавке може да ограничи конкуренцију, фаворизујући већ анагажованог добављача са којим је Ученички центар имао закључене уговоре о извођењу истих радова. У 2019. години Ученички центар је за текуће инвестиционо одржавање помоћног објекта у РЈ на Копаонику извршио плаћање „Emregion company“ doo, Београд – Борча у износу од 7.346.482 динара без ПДВ-а, док је у 2021. години истом добављању за радове за уређењу терена за спортско рекреативне активности ученика у дому „Карађорђе“ плаћено 9.795.271 динара без ПДВ-а.

Такође конкурсном документацијом је као критеријум за квалитативни избор привредног субјекта за учешће у поступку јавне набавке одређено да понуђач мора да има имплементиране одређене ISO стандарде који су приказани у Табели број 7.

Табела број 7: Критеријуми за избор привредног субјекта

Јавна набавка		
Р.бр	Радови на уређењу терена за спортско - рекреативне активности ученика у дому Карађорђе ДУ-ЈНР-04/20	Радови на изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкција постојећег терена са пешачком стазом у дому "Змај" - УЦ-Р-11/21
1.	Систем енергетског менаџмента: ISO 50001:2011 или одговарајући	Систем менаџмента континуитетом пословања: ISO 22301:2012 или одговарајући
2.	Систем менаџмента континуитетом пословања: ISO 22301:2012 или одговарајући	
3.	Систем безбедности информисања: ISO 27001:2013 или одговарајући	



У јавној набавци радова на уређењу терена за спортско рекреативне активности ученика у Дому „Карађорђе“ (ДУ-ЈНП-04/20), конкурсном документацијом као додатни услов, наручилац је између осталог захтевао да понуђач поседује сертификат о испуњености стандарда ISO 22301:2012 или одговарајући – Систем менаџмента континуитетом пословања.

Тако одређени додатни услови за учешће у поступку јавне набавке нису у логичкој вези са предметом набавке јер нису непосредно везани за извршење предмета набавке, а из тих разлога и додатно ограничавају конкуренцију. Суштина овог стандарда огледа се у томе да организација која је примењује смањује могућност прекида у пословању, односно обезбеђује да ако такав прекид и наступи буде способна одговорити на ефикасан начин и тиме гарантује да ће време потребно за опоравак бити на минималном нивоу. Наведеним ISO стандардима се не доказује квалификованост и способност понуђача за извршење предметног уговора о јавној набавци, а што је и смисао одређивања додатних услова.

У поступку јавне набавке Радови на изградњи летњиковца, теретане на отвореном и реконструкција постојећег терена са пешачком стазом у дому "Змај" - УЦ-Р-11/21, захтевано је да понуђач има ISO 22301:2012 или одговарајући.

Конкурсном документацијом је као критеријум за квалитативни избор привредног субјекта за учешће у поступку јавне набавке одређено да понуђач мора да има имплементирани одређене ISO стандарде, што ограничава конкуренцију и није у логичкој вези са предметом јавне набавке јер није непосредно везано за предмет набавке и његово извршење, што није у складу са чланом 114. став 4., а у вези са чланом 7. став 2. Закона о јавним набавкама (2).

Хлеб и пекарски производи (ДУ-ЈНД-06/20) У оквиру критеријума за избор привредног субјекта, поред осталог, утврђени су критеријуми који се односе на технички и стручни капацитет и то: да понуђач на има најмање три дипломирана инжењера прехранбене технологије биљних производа.

Чланом 12. Правилника о ближим условима за производњу и промет прехранбених производа биљног порекла⁶² прописани су услови у погледу стручне спреме за производњу прехранбених производа и то да процесом производње млинских производа, пецива, тестенина, чаја, производа од кафе, као и колача, торти и сличних производа у посластичарници руководи лице које има стечено одговарајуће средње образовање у трајању од најмање три године, односно најмање III степен стручне спреме. (став 3.)

Као што је описано, Ученички центар је одредио критеријуме за избор привредног субјекта који се односе на стручни капацитет у већем обиму од услова прописаних описаним правилником.

Захтев да понуђач на има најмање три дипломирана инжењера прехранбене технологије биљних производа у вези са набавком хлеба и пекарских производа није у логичкој вези са предметом набавке, те је ограничио конкуренцију у спроведеном поступку.

Ученички центар је образложио да је захтевани критеријум одређен „на основу предмета и обима јавне набавке (производи биљног порекла – хлеб и пекарски производи) као и значаја тих намирница у исхрани ученика..., као додатна гаранција да ће понуђени производи у потпуности бити у складу са детаљним захтевима који су садржани у важећим правилницима о квалитету тих намирница.“ У наставку субјект ревизије образлаже да свакодневну и континуирану истовремену испоруку у свим домовима суштински самостално могу да испуне само већи произвођачи, а они у својим производним погонима „морају, између осталог, да располажу и захтеваним стручним и квалификованим лицима – дипл. инж. прехранбене технологије и то у континуитету током трајања уговорене обавезе (две године) имајући у виду и вишесменску организацију рада (24 часа) у таквим производним предузећима.“ Субјект

⁶² „Службени гласник РС“, број: 50/96



ревизије у наставку указује да је при одређивању овог критеријума установа имао у виду могућност понуђача да испуне предвиђене услове подношењем заједничке понуде, понуде са подизвођачима или коришћењем капацитета других привредних субјеката.

Критеријуми за избор привредног субјекта за набавку хлеба и пекарских производа су јасно образложени, али нису неопходни су за конкретну набавку и нису сразмерни предмету који се набавља.

Набавка намирница за ученички дом на Копаонику (ДУ-ЈНД-02/21) У поступку набавке су, поред осталих, одређени и наведени критеријуми за избор привредног субјекта у погледу техничког и стручног капацитета:

- да понуђач располаже магацинским простором за складиштење и чување предметних намирница (за партије 3 - Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему obroka и 4 - Свеже воће и поврће), при чему је за партију 3 захтевана површина магацинског простора од најмање 1.000 м², са хладњачом за складиштење и чување предметних намирница капацитета од најмање 200м³,
- поседовање сертификата, поред осталог: сертификат ISO 14001-системи управљања заштитом животне средине или одговарајући и сертификат OHSAS 18001 или ISO 45001 – системи управљања заштитом здравља и безбедности на раду или одговарајући.

Субјект ревизије није образложио разлог постављања захтева у погледу површине и кубикаже, и поред упућеног захтева.

Поред захтеваних IFS стандарда (за Партију 1) и HACCP сертификата, који јесу у логичкој вези са предметом набавке, захтевани сертификати система управљања заштитом животне средине (ISO 14001) и система управљања заштитом здравља и безбедности на раду (OHSAS 1800 или ISO 45001) нису у логичкој вези са предметом набавке, те су ограничили конкуренцију у спроведеном поступку. У Извештају о поступку од 13. априла 2021. године констатовано је да су пристигле три понуде за Партију 4 – Свеже воће и поврће, од којих су две одбијене као неприхватљиве, зато што, између осталог, нису достављени докази о поседовању сертификата ISO 14001 и OHSAS 18001 или ISO 45001. Обе одбијене понуде (ИЛА Промет д.о.о., Чачак и Helenia д.о.о., Крушевац) биле су повољније од изабране понуде.

Субјект ревизије се изјаснио да су сертификати ISO 14001 и OHSAS 1800 или ISO 45001 захтевани имајући у виду предмет ЈН и „чињеницу да се испорука врши за дом који се налази на територији „Националног парка Копаоник“ који спада у заштићено подручје од међународног, националног, односно изузетног значаја I категорије.“ У наставку субјект ревизије је напоменуо да у поступцима ЈН намирница покренутих и спроведених у 2022. години није захтевано поседовање наведених сертификата.

Контролу спровођења примене два тражена стандарда врше надлежне институције/органи.

Све наведено указује на ограничење конкуренције у смислу члана 7. став 1. ЗЈН (2).

Критеријуми за избор привредног субјекта за набавку намирница за исхрану ученика су јасно образложени, али нису неопходни за конкретну набавку и нису сразмерни предмету који се набавља.



ЗАКЉУЧАК 3. Ученички центар није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама

Циљ је био да утврдимо да ли субјекти ревизије прате извршење уговора о јавним набавкама, да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача и под којим условима су вршене измене закључених уговора о јавним набавкама.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- прате извршење закљученог уговора о јавним набавкама, односно да ли спроводе набавке у складу са уговореним условима и понудом понуђача (рокови испоруке, квалитет и квантитет испоручених предмета набавке, уговорне казне -пенали),
- врше измене уговора о јавним набавкама у складу са условима из конкурсне документације.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Законом о јавним набавкама прописана је обавеза наручиоца да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Ученички центар је именовао лица која ће вршити квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, односно која ће вршити остале потребне радње у вези са праћењем извршења уговора о ЈН. Ученички центар је вршио праћење уговора о ЈН кроз материјално и финансијско књиговодство, али није вршено праћење и контрола уговора истовремено вредносно и количински, по добављачу, броју уговора о ЈН, шифри и називу артикла, уговореној количини, уговореној јединичној цени, уговореној вредности, улазу артикала у магацин, разлици уговорене и набављене количине, и преостале вредности уговора, посебно за сваки закључени уговор. Све наведено указује да систем праћења извршења уговора о ЈН није успостављен на довољно ефикасан начин.

Ученички центар је измене уговора о јавним набавкама у посматраном периоду вршио у складу са уговореним одредбама.

Налаз 3.1: Иако је Ученички центар именовао лица за праћење извршења закључених уговора, у посматраном периоду није вршено појединачно праћење извршења закључених уговора о ЈН

Уговор о јавној набавци би требало да се извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, док је наручилац обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.⁶³ Такође, наручилац је дужан да евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке⁶⁴.

Наручилац је дужан да примењује начело економичности и ефикасности у поступцима јавних набавки и да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке.⁶⁵ Стога је ефикасност потребна и у фази извршења уговора о јавној набавци, што подразумева обавезу наручиоца да прати реализацију уговора и предузима одговарајуће мере како би се уговор реализовао на начин и под условима

⁶³ Члан 154 ЗЈН (2).

⁶⁴ Члан 16 ЗЈН (1) Закон о јавним набавкама из 2015. године није предвиђао контролу извршења уговора, већ обавезу наручиоца да евидентира све радње и акта током извршења јавне набавке.

⁶⁵ Члан 9 ЗЈН (1)



из конкурсне документације. Остварењу начела економичности и ефикасности може да допринесе и интерна организација наручиоца у вези са обављањем послова јавних набавки, односно наручилац може ефикасније и неефикасније да користи своје ресурсе (нпр. кадровске).⁶⁶ С тим у вези је и обавеза да наручилац посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођење поступка јавне набавке и праћење извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица).⁶⁷

Члановима 79. и 80. Правилника о ЈН из 2020. године, уређено је да Одговорно лице Ученичког центра у Одлуци о покретању поступка набавке именује комисију или лица (у оквиру службе или радне јединице) која ће, у координацији са Службом набавки и Лицима за контролу, бити одговорни за праћење извршења Уговора о јавној набавци.

Надлежни за праћење извршења уговора су по правилу овлашћена лица у оквиру сваке службе или радне јединице које су, као крајњи корисници предмета набавке и Иницијатори набавке, у координацији са Службом набавки и Лицем за контролу.

Праћење извршења уговора о набавци добара (намирница, потрошних материјала, ситног инвентара и резервних делова), која се испоручују/примају преко магацина радних јединица – ученичких домова у Београду, у надлежности је Службе набавки, односно референта набавки, на основу процедура садржаних у интерним актима ДУБ П17 – Рад магацина потрошног материјала у Р.Ј. у Београду и ДУБ П19 – Пријем, складиштење и издавање намирница за припрему хране и напитака у РЈ у Београду. Правилником о ЈН из 2021. године промењено је праћење извршења уговора о набавци добара тако да је у надлежности Службе за исхрану – руководиоца службе, технолога и економа.

Правилником о ЈН из 2020. године даље је уређено: праћење извршења уговора о набавци добара (намирница, напитака, потрошних материјала, ситног инвентара и резервних делова) која се испоручују преко магацина радне јединице на Копаонику, у надлежности је руководиоца те радне јединице-управника и економа и сходно се примењују процедуре наведених интерних аката из претходног става овог члана.

Праћење извршења уговора о добрима која се евидентирају као основна средства Ученичког центра, у надлежности је одговорног лица корисника, по правилу Иницијатора набавке или комисије/лица које овласти Одговорно лице Ученичког центра.

Извршење уговора о јавној набавци услуга поправки и текућег одржавања објеката, опреме и возила у надлежности је руководиоца Службе техничког одржавања која је и Иницијатор набавке.

Извршење уговора о јавној набавци осталих услуга у надлежности је одговорног лица корисника, по правилу Иницијатора набавке или комисије/лица које овласти Одговорно лице Ученичког центра.

Извршење уговора о јавној набавци радова, у надлежности је одговорног лица корисника радова-радне јединице, по правилу Иницијатора набавке или комисије/лица које овласти Одговорно лице Ученичког центра.

Праћење уговорних обавеза са финансијског аспекта извршења уговора, у делу плаћања као и у погледу уговорених средстава обезбеђења, у надлежности је Финансијске службе.

На основу отпремница, пријемница, фактура, радних налога и других документа о извршеној обавези друге уговорне стране, а према важећим Процедурама пријема, складиштења и издавања робе из магацина; односно на основу Записника о извршеној услузи, Записника о пријему изведених радова, овлашћено лице за праћење извршења уговора проверава да ли је обавеза извршена у складу са захтевом уговора, понуде или техничке спецификације. У случају неслагања, овлашћено лице је у обавези да писаним путем обавести другу уговорну страну о недостацима, захтева изјашњење о разлозима непоступања и захтева

⁶⁶ Коментар ЗЈН (2), страна 35

⁶⁷ Члан 22 ЗЈН (1) и члан 49 став 2 ЗЈН (2)



исправно извршење. Уколико ни на поновни захтев запосленог лица друга уговорна страна не изврши уредно уговорну обавезу запослено лице о насталој ситуацији извештава непосредно руководиоца своје службе или радне јединице, као и руководиоца Службе набавки/помоћника директора за економске послове.

Именовано овлашћено лице или комисија Ученичког центра која врши квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, проверава:

- да ли количина испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговара уговореном;

- да ли врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореним, односно да ли су у свему у складу са захтеваним техничким спецификацијама и понудом.

Критеријум квалитета испоручених добара, пружених услуга или изведених радова представљају услови (захтеви) квалитета за добра/услуге/радове дефинисани у техничкој спецификацији (која чини саставни део конкурсне документације), а који услови чине битан део уговора о јавној набавци.

Праћење извршења уговора о ЈН

Потписивање докумената о извршеном пријему добара/услуга и радова врше именована лица Ученичког центра, или именована комисија сходно датим овлашћењима или на основу одредби унутрашњих аката Ученичког центра, којима је ближе уређен начин пријема добара/услуга.

Лица или комисија која врши квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, сачињавају или потписују документ:

- којим се потврђује пријем одређене количине и тражене врсте добара, услуга или радова, као и пријем неопходне документације (уговор, отпремница, улазни рачун и сл.) и

- записник о квалитативном пријему добара, услуга или радова, чиме се потврђује да испоручена добра, услуге или радови у свему одговарају уговореним.

Записници се потписују од стране запослених лица и овлашћеног представника друге уговорне стране и сачињавају се у два истоветна примерка, од чега по један примерак задржава свака уговорна страна.

У поступку ревизије достављене су евиденције праћења закључених уговора о ЈН намирница за исхрану ученика у 2020/2021. години. Финансијска служба је исте пратила кроз финансијске картице према добављачима, као између осталог, и остале уговоре о ЈН.

Правилницима о организацији и систематизацији послова⁶⁸ уређено је, поред осталог:

- да Служба набавки учествује у контроли реализације наруџбеница и закључених уговора са добављачима (члан 10, односно члан 9),

- Службеник за јавне набавке – Стручни сарадник за јавне набавке прави план праћења и реализације извршења уговора (члан 70, односно члан 67),

- Референт за јавне набавке учествује у праћењу и контроли извршења уговора закључених у поступцима јавних набавки и набавки на које се закон не примењује (члан 72, односно члан 68),

- Дипломирани економиста за финансијско рачуноводствене послове – референт за финансијско рачуноводствене послове евидентира закључене уговоре по основу промета добара, услуге и изведених радова, прати извршење закључених уговора, сигнализира служби јавних набавки уговоре који су извршени и пре истека временског рока (члан 94, односно члан 88).

⁶⁸ Правилник о организацији и систематизацији послова⁶⁸ у Дому ученика средњих школа у Београду Бр. 464 од 20. фебруара 2019. године и Правилник о организацији и систематизацији послова у Дому ученика средњих школа у Београду Бр. 330 од 9. фебруара 2021. године



Правилником о организацији и систематизацији послова у Дому ученика средњих школа у Београду Бр. 330 од 9. фебруара 2021. године промењен је назив Службе набавки (члан 9), као и назив радног места дипломираног економисте за финансијско рачуноводствене послове – референта за финансијско рачуноводствене послове у дипломираног економисту за финансијско рачуноводствене послове.

У Ученичком центру за рачуноводствено – финансијско и магацинско пословање користе се следећи програми:

1. „Књиговодствено апликативни софтвер за буџет“, чији је носилац искључивог ауторског права, на основу потврде Ауторске агенције за Србију број 009/2016, „Softver produkt“,
2. „Софтвер за магацинско пословање, „Prosmart“ доо Београд.

У Ученичком центру магацинско-кухињско пословање се води електронски помоћу програма „Спартан“. Ученички центар је доставио изјашњење, у коме је описао процедуру магацинско – кухињског пословања:

На основу јеловника који сачињавају нутриционисти и који се уноси у програм, затим норматива, бројног стања ученика и залиха намирница у магацину економ прави требовање за одређеног добављача и партију. Требовања се прослеђују руководиоцу послова у угоститељству који контролише, по потреби коригује и шаље добављачима. Добављачи на основу прослеђених требовања испоручују робу по радним јединицама. У радним јединицама робу примају економи, који контролишу количине и исправност робе.

Након контроле, економ на основу отпремнице добављача, прави улаз робе у програму и прослеђује га референту који је задужен за тог добављача. Референт добављача контролише да ли су количине наведене у отпремници индентичне онима које су у улазу и ако утврди да су одговарајуће, верификује улаз, и количине се тада налазе на стању магацина.

Вођа смене у кухињи, сваког јутра уноси бројно стање ученика који су били на спавању у дому, добијено од стране дежурног васпитача у програм, и применом норматива, добија се у програму спецификација и количине намирница које су неопходне за припрему obroка тог дана.

На основу спецификације која се добије у програму, економ из магацина прослеђује вођи смене намирнице у кухињу, вођа смене контролише намирнице и након провере економ и вођа смене закључују налог (излаз робе) за тај дан, потписују га и прослеђују референту материјалног књиговодства.

У поступку ревизије је од руководиоца послова у угоститељству захтевано да се достави јеловник, набавка робе према добављачима, улаз и излаз робе на дан 18. март и 13. април 2021. године. Ученички центар се изјаснио да није у могућности да достави исте, јер због епидемиолошке ситуације и у складу са Одлуком Кризног штаба у наведеном периоду ученици нису боравили у дому. Такође наводи да програм „Спартан“ у својој меморији чува податке само за последњих шест месеци, те тај податак из самог програма нису у могућности да доставе. У поступку ревизије достављен је из архиве Ученичког центра јеловник, набавка робе од добављача, улаз и излаз робе на дан 28. децембар 2021. године.

Субјект се накнадно изјаснио да је у оквиру програма „Спартан“ могуће праћење реализације количина – података о укупним улазима добара у магацине ученичких домова у Београду, по уговорима. У наставку је субјект ревизије образложио да је за дом на Копаонику, због специфичности његовог функционисања и врста услуга које пружа корисницима (продаја преко шанка) потребна софтверска доградња како би генерисао потребне податке. Анализом достављених прегледа укупно испоручених количина и укупно реализоване вредности уговора за сваки артикал посебно, нисмо се могли уверити у поузданост контроле извршења уговора вредносно и количински (улазне количине по уговореним јединичним ценама не дају вредност дату у прегледу).



Ученички центар је доставио еxcel табеле у којима је вршено праћење извршење уговора по добављачима, предмету набавке, броју уговора и анекса, вредности уговора/анекса без ПДВ-а, вредности уговора/анекса са ПДВ-ом и датумом закључења уговора. У табелама су приказани приспели рачуни по уговору - редни број, број документа, датум пријема рачуна и датум плаћања рачуна. На крају сваке табеле је износ средстава који је реализован по уговору.

Набавка намирница за ученички дом на Копаонику Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број: 2/110 од 19. фебруара 2021. године одређено је да су за праћење реализације уговора одговорни: руководилац Службе исхране и управник радне јединице на Копаонику (за квалитет и употребу добара), Служба набавки (за комерцијални део уговора, наручивање, складиштење и издавање) и финансијско-рачуноводствена служба (за реализацију финансијског дела уговора, обавезе плаћања, финансијску реализацију и гаранције).

По спроведеном поступку, Ученички центар је закључио оквирне споразуме и уговоре приказане у Табели број 8.

Табела број 8: Закључени оквирни споразуми и уговори у динарима

Партија	Оквирни споразум					Уговор				
	Број	Датум	Добављач	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Напомена
1 - Свеже месо и месне прерађевине	2/237	20.4.2021	СЗТР Ђурђевић, Суботиште	11.715.400	13.467.580	2/429	3.6.2021	5.857.700	6.733.790	
						Анекс 1 Бр. 2/218	25.03.2022.	6.092.681	6.993.863	због повећања цена
2 - Риба и рибљи производи	2/238	20.4.2021	Интер-Комерц доо, Рача	1.717.440	1.897.504	2/425	2.6.2021	857.593	946.645	
3 - Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему оброка	2/239	20.4.2021	Интер-Комерц доо, Рача	18.666.749	21.781.077	2/426	2.6.2021	9.323.566	10.850.893	
4 - Свеже воће и поврће	2/252	28.4.2021	ЗЗ Повртар Београд	3.893.280		2/427	2.6.2021	1.946.640	2.141.304	
				35.992.869	37.146.161			24.078.180	27.666.496	

Чланом 5. Оквирног споразума бр. 2/252 од 28. априла 2021. године уговорено је да продајну цену свежег воћа и поврћа уговорне стране утврђују приликом сваке испоруке, тако што се на званичну доминантну тржишну цену на кванташкој пијаци у Београду на дан испоруке додаје или одузима процентуални износ повећања или умањења садржан у достављеној понуди. Тржишне цене су последње објављене цене предметних добара на званичном интернет сајту Министарства пољопривреде.

Период важења оквирних споразума је две године. Појединачни уговори су закључени на период од 12 месеци.

Анексима оквирних споразума за партије 1, 2 и 3 (од 14. маја 2021. године) извршена је промена назива установе (Ученички центар Београд, Београд). Оквирни споразум за Партију 4 закључила је установа после извршене промене назива.

Увидом у узорковану документацију утврђено је да су квалитет артикала и рокови испоруке у складу са условима уговореним у спроведеном поступку набавке намирница за ученички дом на Копаонику (ДУ-ЈНД-02/21). Цене појединих артикала се разликују у односу на уговорене услове (добављач „Интеркомерс“ д.о.о., Рача).

У достављеном прегледу извршења уговора број 2/425/21, а у вези са набавком рибе и рибљих производа (Партија 2) евидентиран је износ од 68.215 динара. Наведени износ се односи на исплату у износу од 64.343 динара по уговору број 2/425/21, као и на исплату у



износу од 3.872 динара који се односи на Уговор Бр.2/426 (Прехрамбени производи и роба широке потрошње).

Набавка намирница за припрему хране (УЦ-Д-08/21) и Набавка намирница за припрему хране – конзервисаног воћа и поврћа (УЦ-Д-12/21) Одлукама о спровођењу поступка јавне набавке број: 2/332 од 13. маја 2021. године и број: 2/575 од 5. јула 2021. године одређено је да је за праћење реализације уговора надлежан руководиоца послова у угоститељству, а за реализацију финансијског дела уговора надлежна је финансијско-рачуноводствена служба установе.

По спроведеним поступцима, Ученички центар је закључио оквирне споразуме и уговоре приказане у Табели број 9.

Табела број 9: Закључени оквирни споразуми и уговори у динарима

Партија / Предмет набавке	Оквирни споразум					Уговор				Напомена
	Број	Датум	Добављач	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	
1 - Пилеће месо	2/618	14.07.2021.	СЗТР Ђурђевић, Суботиште	5.740.000	6.314.000	2/619	14.07.2021.	2.870.000	3.157.000	
						Анекс I бр. 2/219	25.03.2022.	3.217.575	3.539.332	због повећања цена
2 - Јаја	2/615	13.07.2021.	NP Panić Trade доо, Београд	2.400.000	2.640.000	2/616	13.07.2021.	1.200.000	1.320.000	
						Анекс I бр. 2/280	08.04.2022.	1.278.078	1.405.886	због повећања цена
Конзервисано воће и поврће	2/672	06.08.2021.	Интер-Комерц д.о.о., Рача	3.891.400	4.669.680	2/673	06.08.2021.	1.945.700	2.334.840	

Период важења оквирних споразума је две године. Појединачни уговори су закључени на период од 12 месеци.

За трећу партију у првобитно спроведеном поступку пристигле су две понуде, једна изнад процењене вредности, друга знатно нижа од процењене вредности. На основу захтева за образложењем неубичајено ниских цена, понуђач је одговорио да је начињена рачунска грешка приликом сачињавања понуде. Због наведеног, Партија 3 – Конзервисано воће и поврће је обустављена. Подаци о закљученом оквирном споразуму и уговору дати су по спроведеном поступку УЦ-Д-12/21.

Увидом у узорковану документацију утврђено је да су цене, квалитет артикала и рокови испоруке у складу са условима уговореним у спроведеним поступцима.

Систем праћења реализације уговора у вези са набавком услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције (УЦ-У-09/21) није успостављен на начин да прати ефикасност набавке услуга на основу закљученог уговора. У узоркованим рачунима цена је исказана збирно (у износу од по 774.024,72 динара) са описом ДДД услуга (један комад). У прилогу документације за плаћање налазе се потписани записници радних јединица са наративним описом пружених услуга, потврде о пруженим услугама потписане од стране представника пружаоца услуге и Ученичког центра, као и обједињени записници о извршеним радовима који садрже податке о услугама пруженим у свим радним јединицама. Количине и јединичне цене нису наведене у наведеној документацији. Ученички центар није вршио контролу извршења уговора у вези са услугама дератизације, дезинсекције и дезинфекције (УЦ-У-09/21) у односу на одредбе закљученог уговора и понуду понуђача.



Праћење реализације уговора о јавној набавци овухвата и активности:

- проверу и праћење да ли се уговорне обавезе извршавају у наведеним роковима и на уговорени начин,
- да ли је количина и опис предмета набавке у складу са уговором,
- да ли постоје одступања у погледу цене, количине, расположивости производа у тренутку требовања као и начин на који се та ситуација решава.

Ученички центар у посматраном периоду није вршио праћење и контролу уговора истовремено вредносно и количински, по добављачу, броју уговора о ЈН, шифри и називу артикла, уговореној количини, уговореној јединичној цени, уговореној вредности, улазу артикала у магацин, разлику уговорене и набављене количине, и преостале вредности уговора, посебно за сваки закључени уговор.

Налаз 3.2: Ученички центар је измене уговора о јавним набавкама у посматраном периоду вршио у складу са уговореним одредбама

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке, ако су испоштоване одредбе Закона о јавним набавкама⁶⁹ које уређују ову област. Прописани начини измене уговора о јавној набавци могу се односити на: измене по основу уговорних одредаба, измене у погледу додатних добара, услуга и радова, измене услед непредвиђених околности; промене уговорне стране; повећање обима набавке и замене подизвођача.

Евиденцију у вези реализације уговора и евентуалних измена уговора води Служба набавки и Финансијска служба (члан 67. Правилника о ЈН из 2020. године).

Чланом 156. ЗЈН прописано је да уговор о јавној набавци може да се измени, без обзира на вредност измене, ако су измене биле предвиђене у документацији о набавци и уговору о јавној набавци на јасан, прецизан и недвосмислен начин, а које могу да укључе и одредбе о промени цена или опција (став 1.). Променом цена се не сматра усклађивање цене са унапред јасно дефинисаним параметрима у уговору о јавној набавци (став 4. истог члана).

Набавка намирница за ученички дом на Копаонику

Чланом 3. Уговора бр. 2/429 од 3. јуна 2021. године уговорено је да право на корекцију цене добављач стиче након истека рока важности понуде, под условом да званични подаци о кретању цена на мало уговорених добара потврђују раст преко 5% у односу на цену дату у понуди; у том случају се цена из понуде увећава за проценат раста цене на мало предметних добара у односу на цену из понуде (став 2.). Релевантни пораст цена на мало је онај који је садржан у потврди о кретању цена на мало коју издаје Завод за информатику и статистику Града Београда, Секретаријат за управу Града Београда, сектор статистике (став 3.).

Анексом I Уговора број 2/249 од 03.06.2021. године, бр. 2/218 од 25. марта 2022. године промењене су неке од претходно уговорених јединичних цена. Анекс је закључен на претходно уговорени начин, а вредност уговора приказана је у Табели број 10.

Табела број 10: Закључени оквирни споразуми и уговори

у динарима

Партија	Оквирни споразум					Уговор				
	Број	Датум	Добављач	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Напомена
1 - Свеже месо и месне прерађевине	2/237	20.4.2021	СЗТР Ђурђевић, Суботиште	11.715.400	13.467.580,00	2/429	3.6.2021	5.857.700	6.733.790	због повећања цена
						Анекс I Бр. 2/218	25.03.2022.	6.092.681	6.993.863	
2 - Риба и рибли производи	2/238	20.4.2021	Интер-Комерц доо, Рача	1.717.440	1.897.504,00	2/425	2.6.2021	857.593	946.645	

⁶⁹ Члан 115 ЗЈН (1) и члан 156-161 ЗЈН (2).



3 - Прехрамбени производи и роба широке потрошње за припрему оброка	2/239	20.4.2021	Ингер-Комерц доо, Рача	18.666.749	21.781.077	2/426	2.6.2021	9.323.566	10.850.893	
4 - Свеже воће и поврће	2/252	28.04.2021 (добављач 29.04.)	ЗЗ Повртар Београд	3.893.280	није назначено	2/427	02.06.2021 (добављач 03.06.)	1.946.640	2.141.304	
				35.992.869	37.146.161			24.078.180	27.666.496	

Набавка намирница за припрему хране и УЦ-Д-12/21 – Набавка намирница за припрему хране – конзервисаног воћа и поврћа

Чланом 5. закључених оквирних споразума, односно чланом 3. закључених појединачних уговора је одређено: након закључења уговора по оквирном споразуму наручилац може да дозволи усклађивање уговорених јединичних цена само из објективних разлога (став 1.). Право на корекцију цене добављач стиче након истека рока важности понуде, под условом да званични подаци о кретању цена на мало уговорених добара потврђују раст преко 5% у односу на цену из понуде, у ком случају се цена из понуде увећава за проценат раста цене (став 2.).

Релевантни пораст цена на мало садржан је у потврди коју издаје Завод за информатику и статистику Града Београда (став 3.). По достављеном захтеву добављача о корекцији цена са наведеном потврдом у прилогу установа врши проверу и обавештава добављача да ли је и у ком проценту дозвољена корекција цене (став 4. и 5.).

У Табели број 11. дат је преглед закључених анекса уговора.

Табела број 11: Закључени оквирни споразуми и уговори

у дина рима

Партија / Предмет набавке	Оквирни споразум					Уговор				Напомена
	Број	Датум	Добављач	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	
1 - Пилеће месо	2/618	14.07.2021.	СЗТР Бурђевић, Суботиште	5.740.000	6.314.000	2/619	14.07.2021.	2.870.000	3.157.000	
						Анекс I бр. 2/219	25.03.2022.	3.217.575	3.539.332	због повећања цена
2 - Јаја	2/615	13.07.2021.	NP Panić Trade доо, Београд	2.400.000	2.640.000	2/616	13.07.2021.	1.200.000	1.320.000	
						Анекс I бр. 2/280	08.04.2022.	1.278.078	1.405.886	због повећања цена
Конзервисано воће и поврће	2/672	06.08.2021.	Ингер-Комерц д.о.о., Рача	3.891.400	4.669.680	2/673	06.08.2021.	1.945.700	2.334.840	

Промене цена су извршене на уговорени начин.



V Захтев за доставу одазивног извештаја

Субјект ревизије је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности/несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности/несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности/несврсисходности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности/несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије је обавезан да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених неправилности/несврсисходности односно свих закључака и налаза датих у Извештају о ревизији правилности и сврсисходности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно неправилности/несврсисходности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана субјект ревизије је у обавези да достави доказе о отклањању неправилности/несврсисходности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно неправилности/несврсисходности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, субјект ревизије обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности/несврсисходности или смањења ризика од појављивања неправилности/несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности/несврсисходности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности/несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности/несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.



1. Прилог 1 – Ревидирани поступци ЈН

2020. година																	
Број ЈН	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Оквирни споразум				Уговор				Анекс Уговора о ЈН		Извршено са ПДВ-ом /порезима	Разлика (уговорено -извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом/ са пореским обавезама	Број и датум	Вредност са ПДВ-ом		
ДУ-ЈНМВ-01/20	Путничко возило (половно)	/	/	1.300.000	Ауто Чачак Промет д.о.о., Чачак	/	/	/	/	2/164 од 03.03.2020. (05.03.2020.)	/	/	1.290.000	/	/	1.290.000	0
ДУ-ЈНМВ-03/20	Израда студије о систему грејања санитарне воде соларним колекторима	/	/	3.000.000	ТМФ 2005 д.о.о., Београд и Avila Project Нови Сад	/	/	/	/	2/309 од 01.06.2020.	/	2.950.000	3.540.000	/	/	3.540.000	0
ДУ-ЈНР-04/20	Уређење терена за спортско-рекреативне активности ученика у дому "Карађорђе"	/	/	9.800.000	Empregion Comrapu д.о.о., Београд и Dupex д.о.о., Београд	/	/	/	/	2/461 од 21.07.2020.	/	9.798.634	11.758.361	/	/	11.754.325	4.036
ДУ-ЈНД-06/20	Хлеб и пекарски производи	/	/	9.980.000	АС Браћа Станковић д.о.о., Бегалица	2/852 од 07.12.2020. (09.12.2020.)	2 године	9.980.000	10.981.978	2/12 од 14.01.2021.	12 месеци	4.990.000	5.490.989	2/274 од 11.05.2021. *	5.490.989	2.658.456	2.832.533
2021. година																	
Број ЈН	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Оквирни споразум				Уговор				Анекс Уговора о ЈН		Извршено са ПДВ-ом /порезима	Разлика (уговорено -извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом/ са пореским обавезама	Број и датум	Вредност са ПДВ-ом		
ДУ-ЈНД-01/21	Средства за одржавање хигијене	1	Хемијска средства за одржавање хигијене	13.120.000	Б2М д.о.о., Београд	2/215 од 07.04.2021. (09.04.2021.)	2 године	13.120.000	/	2/216 од 07.04.2021. (09.04.2021.)	12 месеци	6.560.000	7.872.000	2/270 од 11.05.2021. *	7.872.000	5.245.445	2.626.555
		2	Прибори и галантерија за одржавање хигијене	8.322.668	Б2М д.о.о., Београд	2/217 од 07.04.2021. (09.04.2021.)	2 године	8.322.668	/	2/218 од 07.04.2021. (09.04.2021.)	12 месеци	4.161.334	4.993.601	2/272 од 11.05.2021. *	4.993.601	2.747.247	2.246.354



ДУ- ЈНД- 02/21	Намирнице за ученички дом на Копаонику	1	Свеже месо и месне прерађевине	11.715.400	СЗТР Ђурђевић, Суботиште	2/237 од 20.04.2021.	2 године	11.715.400	13.467.580	2/429 од 03.06.2021.	12 месеци	5.857.700	6.733.790	2/218 од 25.03.2022.	6.993.863	3.866.168	3.127.695
		2	Риба и рибљи производи	1.717.440	Интер-Комерц доо, Рача	2/238 од 20.04.2021.	2 године	1.717.440	1.897.504	2/425 од 02.06.2021.	12 месеци	857.593	946.645	/	/	470.285	476.360
		3	Прехрамбени, млечни, замрзнути производи, конзервисане и друге намирнице за припремање хране / Прехрамбени производи и роба широке потрошње	18.666.749	Интер-Комерц доо, Рача	2/239 од 20.04.2021.	2 године	18.666.749	21.781.077	2/426 од 02.06.2021.	12 месеци	9.323.566	10.850.893	/	/	9.166.375	1.684.518
		4	Свеже воће и поврће	3.893.280	33 Повртар Београд	2/252 од 28.04.2021. (29.04.2021.)	2 године	3.893.280	/	2/427 од 02.06.2021. (03.06.2021.)	12 месеци	1.946.640	2.141.304	/	/	1.439.694	701.610
ДУ- ЈНД- 03/21	Путничко возило (половно)	/	/	2.000.000	Хит Ауто д.о.о., Београд	/	/	/	/	2/141 од 22.03.2021.	/	1.918.483	2.302.180	2/291 од 11.05.2021. (17.05.2021.)*	2.302.180	2.302.180	0
УЦ-Д- 08/21	Намирнице за припремање хране	1	Пилеће месо	5.740.000	СЗТР Ђурђевић, Суботиште	2/618 од 14.07.2021.	2 године	5.740.000	6.314.000	2/619 од 14.07.2021.	12 месеци	2.870.000	3.157.000	2/219 од 25.03.2022.	3.539.332	2.264.414	1.274.918
		2	Јаја	2.400.000	НР Ранић Trade доо, Београд	2/615 од 13.07.2021.	2 године	2.400.000	2.640.000	2/616 од 13.07.2021.	12 месеци	1.200.000	1.320.000	2/280 од 08.04.2022.	1.405.886	890.889	514.997
		3	Конзервисано воће и поврће	3.891.400	ОБУСТАВЉЕН ПОСТУПАК												
УЦ-Д- 12/21	Конзервисано воће и поврће	/	/	3.891.400	Интер-Комерц д.о.о., Рача	2/672 од 06.08.2021.	2 године	3.891.400	4.669.680	2/673 од 06.08.2021.	12 месеци	1.945.700	2.334.840	/	/	1.248.217	1.086.623
УЦ-У- 09/21	Дератизација, дезинсекција и дезинфекција	/	/	6.200.000	Висан доо, Београд и Завод за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију Висан, Београд	2/592 од 07.07.2021.	2 године	6.200.000	6.200.000	2/593 од 07.07.2021.	12 месеци	3.100.000	/	/	/	3.123.099	-23.099



УЦ-Р-11/21	Изградња летњиковца, теретане на отвореном и реконструкције постојећег терена са пешачком стазом у ученичком дому "Змај"	/	/	9.517.090	Emporion Company д.о.о., Београд	/	/	/	/	2/611 од 09.07.2021.	/	9.425.458	11.310.549	/	/	11.304.396	6.153
УЦ-Д-19/21	Противклизне траке	/	/	4.999.053	Беотим д.о.о., Београд и Бимбо д.о.о., Београд	/	/	/	/	2/981 од 29.10.2021. (05.11.2021.)	/	4.992.383	5.990.860	/	/	5.990.860	0